

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА
ЖИВОТНАТА СРЕДИНА**

ЗА

**УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН Г-4 СТОВАРИШТА,
СКЛАДОВИ И ОТПАДИ НА ДЕЛ ОД КП 319, КО
НОВО СЕЛО ШТИП, ОПШТИНА ШТИП**

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Август, 2022 година

**Технички број:
01-08/22 од 25.08.2022 година**

Со цел навремено да се согледаат можните негативни влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип, се наложи потребата за спроведување на Стратегиска оцена на животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

Васил Пендевски, дипл. инж. по заштита на животна средина-
Специјалист по биолошки науки-микробиологија,

Емил Стојановски, дипл. инж. по заштита на животна средина.

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Уверение со број 12-1525/11 од 27.02.2020 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Васил Пендевски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 23 став (3), член 72 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина на („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22) и се стекна со правото да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Васил Пендевски

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-1525/11
Датум: 27-02-2020 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Пендевски Методи Васил роден на 05.09.1978 година во Берово, дипломирал на ден 07.06.2002 на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 29.01.2020 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 85 став 2 од Законот за животна средина, а со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4226/3
Датум: 21-06-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Стојановски Душан Емил роден на 01.03.1975 година во Скопје, дипломирал на ден 13.09.2007 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина на ден 26.12.2012 година, се стекна со статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

Содржина:

	Вовед	7
1.	Цели на Планскиот документ	10
1.1	Цели на заштита на животната средина	14
1.2	Специфични цели на Стратегиската оцена	15
1.3	Употребена методологија	16
1.4	Законодавна рамка	18
1.5	Институционална рамка	20
1.6	Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина	21
1.7	Резиме	22
2.	Преглед на планскиот документ	23
2.1	Основи на Планскиот документ	23
2.2	Плански опфат	25
2.2.1	Географска и геодетска местоположба	25
2.2.2	Намена на употреба на земјиштето	25
3.	Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	28
3.1	Сообраќајно поврзување	28
3.2	Комунална инфраструктура	28
4.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	31
4.1	Карактеристики на просторот	31
4.1.1	Сообраќајна поврзаност	31
4.1.2	Релефни услови, наклон и експозиција на теренот	32
4.1.3	Геолошки карактеристики	32
4.1.4	Хидротехничка структура	33
4.1.5	Климатски и микроклиматски карактеристики	33
4.1.6	Население	34
4.1.7	Економски карактеристики и стопански развој	34
4.1.8	Природно и културно наследство	36
4.2	Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат	36
4.3	Сегашна состојба со животната средина во и околу планскиот опфат	42
5.	Состојба без имплементација на планскиот документ	44
6.	Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	45
7.	Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина	48
8.	Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ	53

9.	План на мерки за мониторинг на животната средина	63
10.	Нетехничко резиме	66
11.	Прилози	74
	Додаток	76
	Користена литература	79

Вовед

Урбанистичко проектната документација се изработува согласно член 58 и член 59 од Законот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 32/20). Станува збор за изработка на урбанистичко проектна документација која ќе овозможи формирање и дефинирање на градежни парцели, добивање на максимална површина за градба согласно законските прописи за предвидување на градба со Г4 - стоваришта, складови и отпади. Површината на локацијата изнесува 15913.63м².

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на влијанијата. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе.

Цел на Стратегиската оценка е да се интегрира заштитата на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и проценка на јавноста пред донесување на истите.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оценка на влијанието на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оценка на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка;
- определување на опфат;
- основни податоци на животната средина;
- оценка;
- подготовка на извештајот за животна средина;
- консултација со засегнатата јавност;
- прифаќање на стратегијата и
- мониторинг.

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, локалната самоуправа на општина Штип е должна да побара мислење од органите кои се засегнати од планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и

45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

- ќе треба да се утврди динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата ќе треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста ќе треба да и се овозможи да даде коментар.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвува локалната управа (Screening)

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој Извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на

влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

1. Цели на Планскиот документ

Развојот и просторната разместеност на индустријата, инфраструктурата и комуналната супраструктура претставува значаен фактор и движечка сила за поттикнување на развојот на вкупната економија и модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за поттикнување на развојот на овие дејности и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Развојот на индустријата и комуналната супраструктура по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети.

Реализацијата на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип ќе оствари удел во развојот на економските активности во локалната и национална економија. Меѓутоа, појдовна поставка за просторниот и регионалниот развој е дека за просторното и урбанистичкото планирање не се доволни сознанијата за развитокот на стопанството во земјата, туку треба да се согледаат и да се предвидат и последиците од тој развиток врз неговото разместување во просторот.

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на производните процеси и технологии врз животната и работна средина.

Индустријата и инфраструктурните активности се водечки стопански дејности и двигател на развојот на вкупната економија и имаат значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на одржлив развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на производните капацитети засновани на принципите на еколошка заштита.

Сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за Државата;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);

- капацитетите за користење на природните ресурси.

Просторните планови на регионите и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Поволната поставеност на опфатот, во однос на општина Штип со постојните инфраструктурни системи, овозможува одржлив развој на стопанството за вакви и слични намени што ќе бидат во интегритет со еколошки чистиот предел. Во поглед на заштита треба да се почитува се она што значи стандард кој е зацртан генерално за населбите во најблиска околина. Со валоризацијата на овој простор ќе се зголеми неговата социјална и економска оправданост.

Изработката на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Г4 - стоваришта, складови и отпади, за дел од КП 319 КО Ново Село Штип, Општина Штип, ќе се одвива во рамките на дел од катастарската парцела КП319.

Опфатот е дефиниран со следните граници:

- Од север со КП 323/1;
- Од запад граничи со заштитен појас на електроенергетска инфраструктура;
- Од исток граничи со заштитен појас на експресен пат;
- Од југ со КП 318, (пат), КО Ново Село Штип.

Површината која ја опфаќа опишаната граница изнесува 15913.63 м².

X=7596500.27 Y=4620512.76

X=7596277.30 Y=4620530.46

X=7596264.30 Y=4620437.80

X=7596275.73 Y=4620437.26

X=7596306.86 Y=4620437.56

X=7596340.93 Y=4620445.47

X=7596374.21 Y=4620454.00

X=7596383.83 Y=4620455.24

X=7596396.73 Y=4620457.89

X=7596402.17 Y=4620458.74

X=7596407.85 Y=4620459.08

X=7596412.29 Y=4620459.17

X=7596421.26 Y=4620458.99

X=7596435.68 Y=4620457.55

X=7596443.05 Y=4620457.43

X=7596452.43 Y=4620457.80

X=7596464.08 Y=4620457.52

X=7596473.77 Y=4620456.65

X=7596482.62 Y=4620455.15

X=7596484.92 Y=4620454.41

Предметниот локалитет не е опфатен со ГУП на град Штип или со било која друга урбанистичка документација.

Површината на проектниот опфат е надвор од урбанистичка документација и токму поради тоа урбанистичко проектната документација е изработена врз основ на Услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Р. Македонија. За дадената локација има издадено услови за планирање на просторот со тех. бр. Y37721 од Јануари 2022 година.

Анализата на постојната состојба покажува дека на теренот опфатен со проектниот опфат има еден објект, односно изграден градежен фонд со намена складишта.

Согласно Законот за урбанистичко планирање е извршена инвентаризација и снимање на проектниот опфат и е констатирано дека во овој локалитет не постојат споменички целини и градби од културата. Во податоците и информациите кои беа побарани преку системот е- урбанизам, Управата за заштита на културно наследство се нема произнесено со одговор. Доколку при реализација на планот дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагментирани) од материјалната култура на Р. Македонија, треба да се постапи во согласност со одредбите според член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

Сообраќајниот пристап до предметната парцела е преку постоеен пристапен некатегоризиран пат. Патот се наоѓа на северната страна од проектираниот опфат, поточно на КП 318, КО Ново Село Штип, Општина Штип и истата е со променлив коридор од 4 до 6м.

Согласно добиените податоци и информации од надлежната институција Исар Штип, укажано е дека на посочениот проектн опфат нема подземни инсталации.

На дадената локација постојат изведени електро енергетски објекти и тоа: 10кV надземна мрежа. До зададениот проектн опфат од западна страна минува 400кV надземен вод.

На предметниот локалитет постојат телефонски инсталации.

Со изработката на Урбанистичко проектна документација, треба да се обезбедат услови за развој. На предметниот опфат постојат изградени објекти. Општината има потреба од донесување на оваа документација со што би можела да му понуди на инвеститорот изградба објекти кои ќе бидат во функција на неговата дејност.

Поради ова целта на изработка на УП-то е формирање и дефинирање на градежна парцела, добивање на максимална површина за градба согласно законските прописи за предвидување на градба со Г4 - стоваришта, складови и отпади.

Урбанистички проект со доследна примена на актуелната законска и подзаконска регулатива, треба да предложи развој што ќе овозможи подобар степен на искористеност на градежното земјиште и можност за планирање на просторот (организација, уредување и изградба на објекти).

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ законодавство од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);

- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 31/20 и 216/21);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21) и др.

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материи од реализирање на планскиот опфат;
- Искористување на обновливите извори на енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;
- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Сочувување на постојниот биодиверзитет и елиминирање на можните контаминации на истиот и негово исчезнување;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- ⇒ Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;

⇒ Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународна легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Заштита на животната средина со имплементација на планскиот документ;
  - Подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард;
  - Правилно управување со просторот заради одржување на постојаното ниво на флора и фауна;
  - Обезбедување на заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади од аспект на појава на зголемена бучава и вибрации;
  - Подобрување на квалитетот на воздухот;
  - Зачувување на квалитетот на водата;
  - Интегрално управување со отпадот и негова селекција за зачувување на почвата, а со тоа и минимизирање на отпадот;
  - Минимизирање на појавите од несреќи и хаварији;
  - Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.
- Планскиот опфат е усогласен уште со:
- ЛЕАП за општина Штип;
  - Национална стратегија за одржлив развој, 2010-2030;
  - Втор Национален извештај за климатски промени, 2008;
  - Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
  - Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005.

Врска со други плански документи:

Просторен план на РМ

- Уважување на реалните фактори на развој;
- Превземање стимулативни мерки од страна на државните и други видови поддршка за програми на локалните заедници и стопанските актери;
- Воспоставување на пазарни принципи и формирање соодветна институционална рамка во која ќе можат да функционираат пазарните институции;
- Создавање на регионален диференциран амбиент за стопанисување со помош на соодветна политика.

ЛЕАП на Општина Штип

Стратешки цели

- Да се поттикне локалната заедница да превземе грижа за животната средина;
- Да се дефинираат природните ресурси на локално ниво во насока на долгорочна проекција за развој;
- Да се утврдат локалните приоритети во заштитата на животната средина;
- Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;
- Да се обезбедат услови за заштита, унапредување и зачувување на животната средина во насока на спроведување на принципот на одржлив развој на единиците на локалната самоуправа;
- Интегрирање на политиката за заштита на животната средина по вертикала и хоризонтала;
- Да се определат реални можности за реализација на поедини активности;
- Да се овозможи поврзување со слични програми на регионално и централно ниво како и координација со НЕАП.

Национален еколошки акционен план:

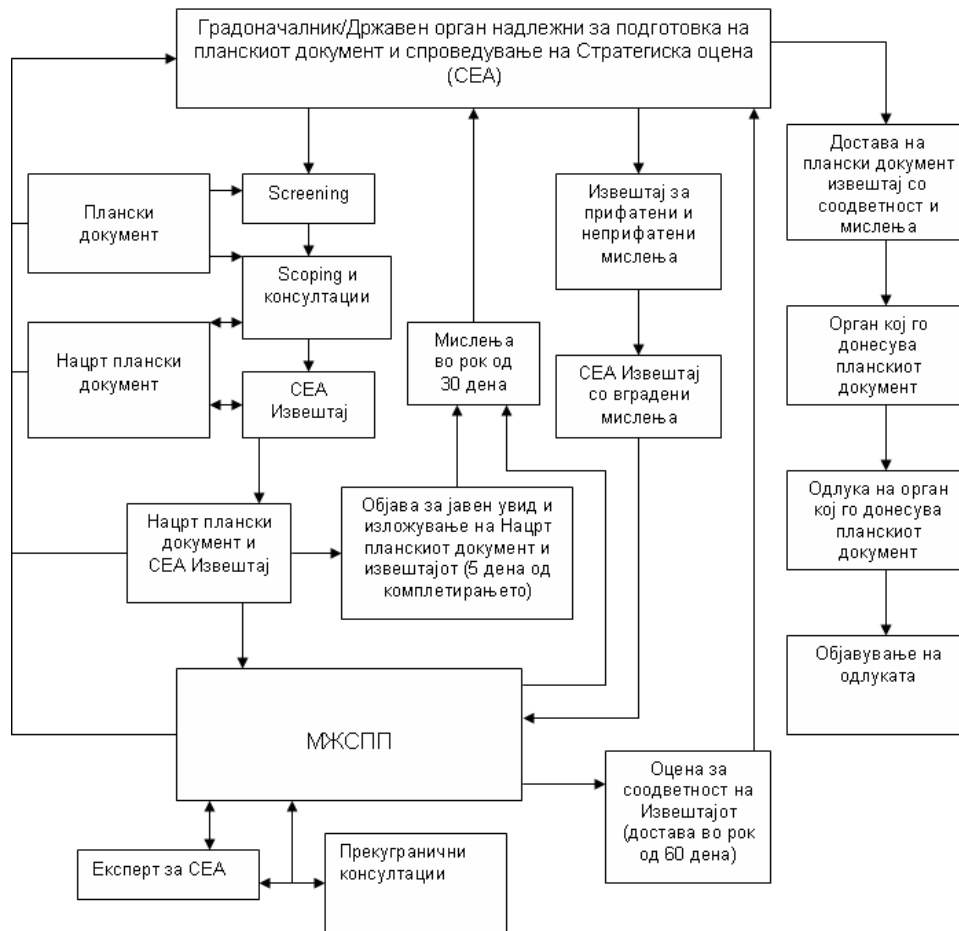
- Да се овозможи интегрирање на политиката за заштита на животна средина во останатите секторски политики;
- Да се поттикнат индустријата, давателите на услуги и другите субјекти во областа на животната средина кон поголема одговорност за заштитата на животната средина;
- Да се дадат насоки за еколошки одржлив пристап;
- Да се зголеми степенот на исполнување на обврските од регионалните и глобалните договори во областа на животната средина.
Планскиот опфат е усогласен уште со:
- Национална стратегија за одржлив развој, 2010-2030;
- Втор Национален извештај за климатски промени, 2008;
- Стратегија за управување со податоци за животната средина, 2005;
- Стратегија и акционен план за имплементација на Архуската конвенција, 2005.

1.3 Употребена Методологија

При подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

**Спроведување на постапка за оцена на влијанието на
определени стратегии, планови и програми врз
животната средина (СЕА)**

Постапно се превзедоа следните чекори:

- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, намената и категоријата на земјиштето;
- Со изработувачот на планскиот документ се реализира разговор за целите на инвестиционите активности и содржини кои ќе бидат опфатени во просторот;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Дефинирани се целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;

- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на евентуалните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на евентуалните влијанија или нивно ублажување и за таа цел предлагање на превентивни и корективни мерки;
- Предлагање на систем на перманентен мониторинг на состојбите;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, национални стратешки документи, релевантната законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички плански документи, катастарски скици и други документи релевантни за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ” бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 89/22).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ” бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на

формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ” бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 121/21).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ” бр. 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Закон за урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18 и 42/20).

Управување со отпад

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ” бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15, 39/16, 63/16 и 31/20) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 31/20 и 216/21).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ” бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Закон за водите

Закон за води („Сл. Весник на РМ” бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21).

Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)

Национален план за управување со отпад (2009-2015)

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18).

Просторно планирање

Просторен план на Република Македонија („Сл. Весник на РМ” бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18 и 168/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 32/20).

Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16, 33/17 и 86/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20, 219/21 и 104/22).

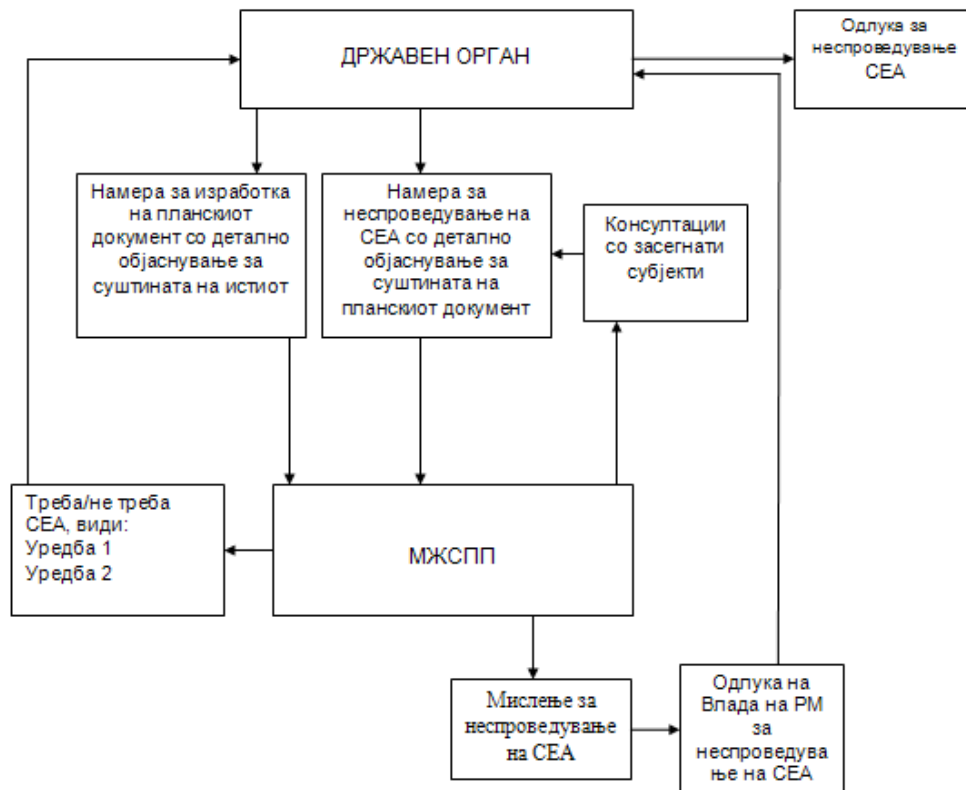
Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ” бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за органи на управата ги дефинира одговорностите на Министерството за животна средина и просторно планирање, како што следи:

- Подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- Подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- Воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Постапка за утврдување на неопходност од спроведување на стратегиска оцена (СЕА) за плански документ кој го подготвуваат државни органи (Screening)

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи имаат обврска за:

- Подготовка на извештајот за СОВЖС;
- Објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;

- Објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- Подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- Комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- Мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

Други министерства и државни институции со одредени надлежности на полето на заштита на животната средина се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Републички Завод за здравствена заштита;
- Министерство за здравство;
- Управа за хидрометеоролошки работи и
- Единиците на локалната самоуправа.

Постои и Парламентарна комисија за животна средина, која соработува со Министерството за животна средина и просторно планирање.

1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот или програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите засегнати страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;
- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии (како што се техничките недостатоци или недостигот на know-how) до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип, органот е должен да ги следи ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето со цел во раната фаза да се согледаат евентуалните негативни влијанија напоредно со изработката на планската документација пред да биде прифатлива за имплементација.

2. Преглед на Планскиот документ

2.1 Основи на Планскиот документ

Основна стратешка определба на Република Македонија е обезбедување услови и изградување на отворено стопанство, поголема инфраструктура и економска интеграција со соседните и европските земји и вклучување во современите текови и форми, како и квалитативни промени во просторната, економската и социјалната структура, со што се подобрува просторната рамнотежа во развојот, со почитување на локациските, техноекономските како и критериумите за заштита на животната средина.

Стопанството претставува една од потенцијално најдинамичните форми на економскиот развој и промените во просторно-урбаната структура. Мини стопанските комплекси треба да значат и започнување на процесот на реструктурирање на просторот во Македонија. При тоа, ќе се обезбедат и голем број на нови вработувања.

Локација на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип

При планирањето на просторот, максимално се почитувани барањата и програмските задачи договорени со нарачателот во корелација со релевантната урбанистичка законска регулатива.

Согласно член 58 од Правилникот за урбанистичко планирање и дефинираниот проектниот опфат во урбанистички проект, се дефинира една градежна парцела со една дефинирана класа на намена на градежната парцела.

Просторната единица на намената на земјиштето е дефинирана согласно дејностите и активностите кои се планирани да се случуваат на земјиштето, потребите на инвеститорот и согласно дозволените можности на Законот и Правилникот за урбанистичко планирање. Намената на

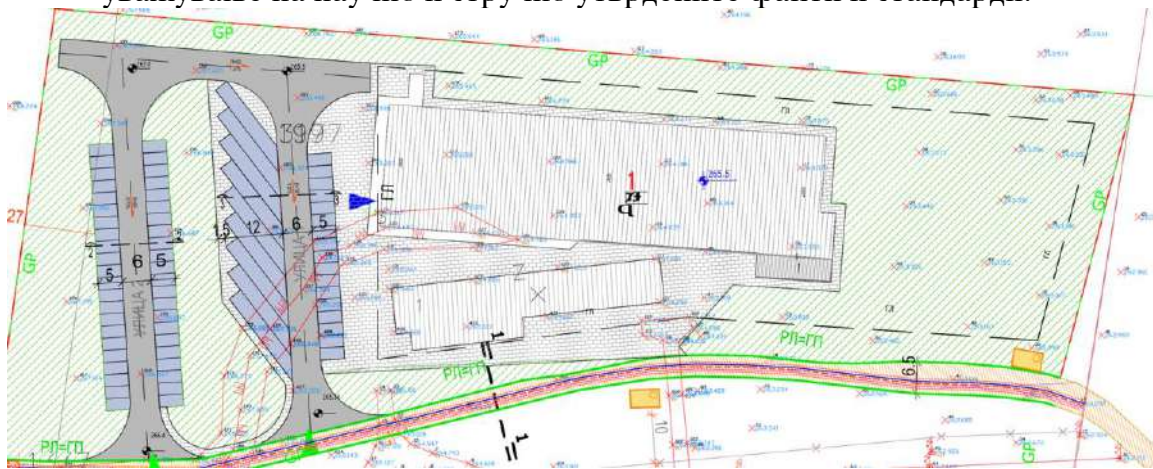
новоформираната градежна парцела во целост е класифицирана со намена Г4 - стоваришта, складови и отпади.

Регулационата линија е застапена на северната страна на градежната парцела. Со неа е разграничено земјиштето за општа употреба т.е пристапна улица и парцелираното градежно земјиште за поединечна употреба.

Формирањето на границата на градежната парцела делумно ја следи границата на катастарската парцела. Градежните парцели се наоѓаат до земјиште за општа употреба, односно до пристапна улица преку која е предвиден колскиот пристап, а со самото тоа е овозможен непречен пристап за самостојна изградба и одржување на новопроектираниот објект. Градежната парцела има димензии и форма кои соодветствуваат со намената на земјиштето и градбата и начинот на користење. Градежната линија ја означува површината за градење.

Со урбанистичката документација почитувани се основните начела во процесот на урбанистичкото планирање и уредување на просторот, а тоа се:

- интегрален пристап на планирањето
- грижа за развој на регионалните особености
- остварување на јавен интерес и заштита на приватниот интерес
- хоризонтална и вертикална усогласеност и координација
- уважување на научно и стручно утврдените факти и стандарди.

Графички приказ на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4
Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип,
општина Штип

Реализацијата на урбанистичкиот проект ќе биде во функција на поттикнување на развојот на стопанските активности и согласно определбите на Просторниот план на Р.Македонија, треба да биде поставена врз принципите за заштита на животната средина и одржлив економски развој.

2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Опфатот е дефиниран со следните граници:

- Од север со КП 323/1,
- Од запад граничи со заштитен појас на електроенергетска инфраструктура,
- Од исток граничи со заштитен појас на експресен пат,
- Од југ со КП 318, (пат), КО Ново Село Штип.

Површината која ја опфаќа опишаната граница изнесува 15913.63 м².

X=7596500.27 Y=4620512.76

X=7596277.30 Y=4620530.46

X=7596264.30 Y=4620437.80

X=7596275.73 Y=4620437.26

X=7596306.86 Y=4620437.56

X=7596340.93 Y=4620445.47

X=7596374.21 Y=4620454.00

X=7596383.83 Y=4620455.24

X=7596396.73 Y=4620457.89

X=7596402.17 Y=4620458.74

X=7596407.85 Y=4620459.08

X=7596412.29 Y=4620459.17

X=7596421.26 Y=4620458.99

X=7596435.68 Y=4620457.55

X=7596443.05 Y=4620457.43

X=7596452.43 Y=4620457.80

X=7596464.08 Y=4620457.52

X=7596473.77 Y=4620456.65

X=7596482.62 Y=4620455.15

X=7596484.92 Y=4620454.41

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Согласно член 56 од Правилникот за урбанистичко планирање и дефинираниот проектен опфат во урбанистички проект, се дефинира една градежна парцела со дефинирана класа на намена на градежната парцела Г4 - стоваришта, складови и отпади.

Просторна единица на намената на земјиштето е дефинирана согласно дејностите и активностите кои се планирани да се случуваат на земјиштето, потребите на инвеститорот и согласно дозволените можности на Законот и Правилникот за урбанистичко планирање.

Согласно член 80 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20), основната намена се дополнува со комплементарна намена, која служи исклучиво за функционирање на основната намена. Комплементарната намена означува дејност или активност која се врши на ист простор како дополнување, функционално комплетирање

и остварување на основната намена на градбата од друга примарна дејност или активност и служи за поквалитетно одвивање на основната намена без да го менува нејзиниот карактер и во одредени случаи го овозможува остварувањето и употребата на основната намена. Како комплементарни намени се делови од градежната парцела или градбата што служат за внатрешен сообраќај и за паркирање, зеленило и одредени рекреативни намени, неопходни за комунална инфраструктура и слично.

Формирањето на границата на опфатот ќе се одвива во рамките на границата на дел од КП319, КО Ново Село Штип, Општина Штип. Опфатот е формиран од катастарска парцела во државна сопственост на која се наоѓаат објекти во приватна сопственост. Градежната парцела има димензии и форма кои соодветствуваат со намената на земјиштето и градбата и начинот на користење. Градежната линија ја означува површината за градење.

Во граница на проектниот опфат - 15913.63 м², се формираат градежни парцели со номенклатура - ГП.1. Во градежната парцела е определено површина за градба за индустриски објект - со спратност П+1 (приземје и 1 кат). Во посебните одредби определена е висинската (апсолутна) кота на одделните објекти на приземната плоча на градбата т.н. нулта плоча во однос на котата на терен.

Падот на теренот е во правец запад-исток, од кота 267,38 мнв кон кота 263,25 мнв.

Нумерички податоци кои произлегуваат од урбанистичкиот проект се следниве:

НУМЕРИЧКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ												
Br.GD	Grupa i osnovna klasa na namena		Kompatibilni klasi na namena	Br. Na katovi	Visina na gradba	P na parcela /m2/	P na gradba po UP /m2/	Bruto povrшина /m2/	% na izgrad.	% na ozelenost.	K.na iskoristenost	Parkirawe
GP 1	G4	Стоваришта, складови и отпади	max 40% - G2 40% - G3 10% - E1	П+1	9.00	15913.63	7011.29	14022.58	44.06%	30%	0.88	Според графика
Вкупно:						15913.63	7011.29	14022.58				/

НАМЕНА НА ПОВРШИНИ	Површина на објекти (м2)	Процент
Стоваришта, складови и отпади	7011.29	44%
Зеленило	4745.48	30%
Сообраќајни површини	4156.86	26%
ПОВРШИНА НА ОПФАТ	15913.63	100%

Градежна парцела бр: 1

Класификација на намена – Г4 – стоваришта, складови и отпади

Компатибилни класи на намени: Г3 – 40%, Г4 – 40%, Б1 – 20% и Е1.8 – 10%

Површина на градежна парцела: 15913.63 м²

Површина за градење: 7011.29 м²

Бруто површина: 14022.58м²

Процент на изграденост: 44,06%

Висина на објект: Н_{max}=9,0м до хоризонталниот венец на градбата;

Број на катови: П+1,

Колски пристап: Градежната парцела сообраќајно се опслужува преку некатегоризиран пристапен пат кој води до парцелата.

Паркирањето ќе се одвива во рамките на градежната парцела.

Потребниот број места за паркирање даден во графички прилог, но согласно чл.134 од Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на Р.С.М бр. 225/20).

Кота на нулта плоча –265,50мнв,

Доколку при реализација на УП се увидени можни археолошки заштитени добра, односот према нив треба да е согласно чл. 65 од Законот за заштита на културно наследство (Сл. Весник бр.20/04 и 115/07).

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.

3.1 Сообраќајно поврзување

Во однос на сообраќајното решение показателите ја потврдуваат добрата поставеност на локацијата во однос на сообраќајните правци и текови во Р. Македонија.

Врската до дадената градежна парцела е овозможена преку постојна пристапна сообраќајница со променлив коридор.

Надворешната сообраќајна мрежа ја сочинува постојан некатегоризиран пат.

Внатрешна сообраќајна мрежа - проектниот опфат се наоѓа на терен во благ пад.

Во дадениот опфат има три сообраќајници (пресек 2-2 и пресек 3-3) кои се во функција само на пристап до објектот.

Пешачката комуникација во градежната парцела ќе се одвива преку пешачки патеки, скали и рампи кои ќе се решат со предлог ситуација, со проектна документација.

Со проектната документација е предложено нивелманско решение со апроксимативно определени: висинска кота на колски пристап, висинска кота на заштитниот тротоар, висинска кота на приземна плоча (нулта плоча во однос на котата на терен).

Обезбедувањето на паркинг места ќе се направи во граница на градежната парцела, односно во градбата, согласно член 134 од Правилникот за стандарди за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20).

Во оваа проектна документација определени се:

Комплетната сообраќајна сигнализација на уличната мрежа и паркинзите како вертикална и хоризонтална треба да се изведе согласно прописите од областа на сообраќајот.

Радиусите на кривините и техничките елементи на мрежата кон и од локалитетот потребно е да овозможуваат брзини на движење според Правилникот.

Во оваа проектна документација определени се: 49 (четересет и девет) паркинг места за автомобили во дворното место и 9 (девет) паркинг места за товарни возила.

3.2 Комунална инфраструктура

На дадената градежна парцела не постојат инсталации согласно дописот од ЈП Исар - Штип и не располага со инсталации во непосредна близина за евентуално приклучување на истите. Снабдувањето ќе се одвива со сопствен бунар кој е се наоѓа во опфатот на дадената пацела до идно приклучување на водоводната мрежа.

Потреби од вода:

Секундарната водоснабдителна мрежа и нејзината поврзаност со примарната водоснабдителна мрежа и нејзината поставеност во границите на градежната парцела посебно ќе биде дефинирана со изработката на Основен проект. Со планското решение се планира потребата од вода за технолошкиот процес и одржување на комуналната хигиена, корисникот на просторот да ја решаваат во рамките на сопствената градежна парцела преку бунарски систем на водозафаќање со минимум 2.5 бари притисок на водата.

Во планскиот опфат и во негова близина нема инсталации на фекална канализација и затоа ќе биде потребно одводот на отпадните води за објектот да се решава индивидуално со септички јами и пречистителни станици. Доколку во близина на предметната парцела се изведе канализациона фекална мрежа која ќе биде стопанисувана од ЈП Исар - Штип, приклучокот на објектот ќе биде во согласност со сите барања на истото Јавно претпријатие.

По добивањето на известувањето од страна на надлежната институција за водоводна и канализациона инфраструктура, во случајот ЈП Исар, констатирано е дека на посочениот плански опфат не постојат подземни инсталации. Планираната канализациона инсталација од урбанистичката парцела има можност да се приклучи кон колектор К1 кој е во близина на магистралниот пат А4 (М6) од источна страна. Отпадните води од технолошкиот процес пред испуштање во реципиентот (колектор К1) потребно е да се прочистат со предтретман согласно Уредбата за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99).

Објектите и постројките кои во процесот на производство, преработка, полнење и складирање користат или применуваат опасни материи и супстанции, вклучувајќи и цефководи за транспорт на такви материи и супстанции се градат, поставуваат, работат и одржуваат во согласност со најдобро достапни техники прилагодени на научно - техничкиот развој на начин кој нема да предизвика негативно влијание врз режимот на водите.

Во урбанистичкиот проект се дадени информации за ниско-напонски водови во овој опфат и во непосредна близина на опфатот. Со овој УП се предвидува приклучување на објектот на мрежата, преку новопланиран вод до планираната трафостаница со јачина од 10(20)кV, во рамките на проектниот опфат. Сите понатамошни активности околу задоволување на потребите од приклучување на новопредвидениот објект се во надлежност на ЕВН Македонија - Скопје.

За предвидениот стопански објект, напојувањето со електрична енергија ќе се обезбеди преку среднонапонски подземен кабел, отцеп од најблискиот 10кV далекувод (метално решеткаст столб). Врз база на урбанистичките показатели и специфичното оптеретување за односниот корисник потребно е да се изгради една трафостаница ТС 10/0,4кV, со капацитет од 720 kW. Трафостаницата да се изгради во склоп на објектот.

Во близина на дадената градежна парцела поминува енергетски објект т.е. далекувод од 400кV-но напонско ниво, сопственост на АД МЕПСО. При изведба и користење на земјиштето да се почитува одредбата согласно член 203 и член 204 од Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ” бр. 96/18).

При понатамошна употреба и користење на земјиштето да се почитува Правилник за изградба на надземни електроенергетски водови со номинален напон од 1кV до 400кV („Сл. Весник на РМ” бр. 25/19).

При изведба и користење на земјиштето да се почитува одредбата согласно член 203 и член 204 од Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ” бр. 96/18).

Телефонскиот сообраќај во наредниот период ќе доведе до пораст со изградбата на новите објекти. Со планот за развој на претпријатието и воведување на нови ИСДН линии, АДСЛ, мобилна телефонија ќе се овозможи побрза комуникација и пристап до информациите.

Телефонската мрежа за поврзување на телефонските приклучници со телефонските центри ќе се врши во подземна телефонска канализација и надземна мрежа према потребите на теренот и програмата на надлежното претпријатие за телефонски сообраќај.

За дефинирање на потребниот број на телефонски приклучници, од првостепено значење се намената на објектите. Димензионирањето на телефонската мрежа треба да се изведе према сегашните и идните потреби на корисниците.

Начинот на изведба и поврзување на телефонските приклучници, треба да биде извршено до најблиската автоматска телефонска централа, а во согласност со А.Д. Македонски Телекомуникации - Скопје.

Партерно решение со хортикултура

Согласно Законот за Урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18), процентот на озеленетост на градежните парцели треба да е мин. 20%. Процентот е однос помеѓу површината на градежно земјиште наменето за зеленило и вкупната површина на градежната парцела. Во рамките на предметните градежни парцели се обезбедува дворно зеленило согласно чл. 171 од Правилник за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 225/20). Хортикултурното решение на партерот ќе се изработи како прилог на основниот проект.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Територијата што ја зафаќа општина Штип лежи во средното сливно подрачје на реката Брегалница. Големината на просторот во границите на Општината изнесува 556 км², односно 3,1% од површината на Републиката.

Се граничи со седум општини: Радовиш, Конче, Неготино, Градско, Лозово, Св. Николе и Карбинци. Сообраќајните контакти со овие општини се различни по интензитет. Најдинамични се врските со Светиниколската, Радовишката и Кочанската општина. За вкупниот развој на Општината, особено на Штип како централна и урбана населба, од особено значење е положбата на Општината во однос на Источна Македонија и Повардарјето. Овде се крстосуваат повеќе значајни патни правци кои водат преку Источна Македонија кон Средечка Висорамнина и долината на реката Струма, кон Повардарјето на југ и кон сливот на Пчиња на север.

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Сообраќајниот систем во Општината го сочинуваат патниот и железничкиот сообраќај. Релативно добро е опслужен просторот околу магистралните патишта и железничката пруга, за разлика од ридско-планинските простори, подрачјата на планините Плачковица и Серта, како и рамнинските предели оддалечени од магистралните патишта.

Вкупната должина на патната мрежа изнесува 377,5 км, од кои 47 км се магистрални патишта, 22,5 км регионални и 308 км локални патишта.

Низ општината поминува магистралниот пат А3 (Штип-Кочани-Делчево), кој е поврзан со автопатот Е-75 (Скопје-Гевгелија), преку патниот

правец Штип-Велес и со регионалниот пат Р2 334 (Штип-Карбинци-Планина Плачковица). Исто така, Штип се поврзува со магистралниот пат А4 (обиколница Скопје-Св. Николе-Овче Поле-Кадрифаково-Штип-Софилари), како и регионалниот пат Р1 103 (Лаковица-Неготино-Кавадарци-Дреново).

Единствена железничка линија која поминува низ Општината во должина од 25 км е линијата Велес-Штип-Кочани, со вкупна должина од 85,5 км. Крстосувањето на железницата со патната мрежа е во ниво. Капацитетот на пругата е преку 24 чифта возови на ден. Степенот на искористеност е мошне низок и изнесува 30 - 33% од дневниот капацитет.

Општината има два стопански и еден спортски аеродром. Тие во целост ги задоволуваат потребите на Општината за стопанска и спортска авијација.

4.1.2 Релјефни услови, наклон и експозиција на теренот

Општина Штип се карактеризира со изразито хетерогени орографски особености условени со мошне динамична релјефна структура во која се застапени рамнински делови претставени со дел од Овче Поле, Ежово Поле и котлините по река Брегалница и Крива Лаковица, ритчести простори и планински релјеф на Плачковица, Серта и Конечка. Разновидната физиономија ја потенцираат и височинските разлики кои се движат од 204 м по течението на реката Брегалница до 1.676 м на планината Плачковица. Во Општината доминира рамничарско - ридското земјиште, бидејќи површините до 500 мнв заземаат 65,1% од вкупната површина на Општината.

Ваквата релјефна структура укажува дека Општината не претставува единствена природна целина. Според морфолошките карактеристики, во неа јасно се издвојуваат 4 природни целини: долината на Брегалница, Криволакавичката долина, Ежово Поле со дел од Овче Поле и западните падини на планината Плачковица.

4.1.3 Геолошки карактеристики

Геотектонски, територијата на општина Штип припаѓа на Вардарската зона и Родопската маса кои меѓусебе според геолошките формации се доста издиференцирани. Теренот е изграден од палеозојски метаморфни и магматски карпи, мезозојски седименти, терциерни седименти и вулкански карпи и најмлади квартерни седиментни и вулкански карпи. Територијата на општина Штип е сиромашна со рудни наоѓалишта. Магнетит и малахит се појавува југоисточно од селото Долани и кај селото Криви Дол, но немаат економско значење. Од неметалите значајни се младите вулкански карпи кои можат да се користат како градежен камен, од кои особено значаен е базалтот од Ежово Брдо. Се среќаваат и мермери погодни за добивање на вар.

Алувијалните наслаги се претставени со чакали, песоци и песоковомусковитски глини, а се наоѓаат покрај речните текови на Брегалница и Крива Лаковица.

4.1.4 Хидрографија

Сиромаштвото со извори, кратки и мали водотеци и изразени поројни текови, во хидролошка смисла општината Штип ја подредуваат меѓу хидролошки посиромашните подрачја во Републиката. Најголем воден потенцијал претставуваат водите на реката Брегалница.

Општината целосно припаѓа на сливот на реката Брегалница, која поминува низ нејзиниот централен дел и ги прибира сите помали речни текови од нејзината територија. Хидрографската мрежа во Општината ја сочинува Брегалница со нејзините притоки: Плачковица, Козјачка, Сува Река, Отиња, долен тек на Злетовка, долен тек на Лаковица и долен тек на Св. Николска.

Според геолошкиот состав, подрачјето на Општината е сиромашно со издани со поголем капацитет. Од вкупно регистрирани 120 извори, 108 се со издашност од 1 л/сек. Со издашност од 1-5 л/сек има 8 извори, од 5-10 л/сек 2 извори и од 10-15 л/сек 2 извори. Во Општината има извори на термоминерални и минерални води од кои посебно внимание заслужуваат локалитетите: Кежовица, Л'ци и Јагмуларци. Овие води според своите карактеристики се доста лековити.

Геолошкиот состав, слабата вегетациска покривка и неправилното користење на земјиштето условуваат голем дел од Општината да е зафатен со ерозивни процеси.

Вкупно се регистрирани 39 поројни текови од кои 12 припаѓаат на I, II и III категорија. Ерозивните процеси зафаќаат значителен дел од површината на Општината, а ги зафаќаат просторите источно од р. Брегалница, западните падини на Плачковица, сливот на р. Отиња, ободните страни на Криволакавичка долина и поголем дел од просторот низводно од Штип.

4.1.5 Климатски и микроклиматски услови на регионот

Просторот на општина Штип е отворен на североисток кон Овче Поле и по долината на Брегалница кон Вардарската долина, што условува влијание, од една страна на умерено-континентална клима и од друга страна на изменето-медитеранска клима. Овие влијанија резултираат со изразити колебања на средногодишните и екстремни температури, поизразена честина на тропските денови од мразните и појава на изразито сушни лета.

Просечната годишна температура изнесува 12,8°. Најстуден месец е јануари, со просечна месечна температура од 1,4°, а најтопол јули со 23,7°. Овче Поле спаѓа во подрачје со малку врнежи, со просечна годишна сума од 506 мм. Врнежите се доста нерамномерно распоредени во текот на годината, со максимум во мај (60,1 мм и минимум во август 27,4 мм). Релативно сушни месеци се јануари, февруари, март, април, јули, август, септември и декември. Врнежите се главно од дожд. Снегот учествува само со 9%, а просечно годишно се јавуваат 18 дена со снежна покривка. По еден ден секоја година се јавуваат и врнежи од град.

Сончевиот сјај изнесува 2.377 часови годишно со максимум во јули 327 часа, односно 10,5 часови дневно. Просечната годишна релативна влажност изнесува 67% и во текот на годината посепено се намалува од јануари до август.

Маглата не е честа појава, но се јавува скоро во сите месеци како ниска магла. Овче Поле е доста ветровито подрачје. Со најголема зачестеност е северозападниот ветер, просечно годишно 196% и со брзина од 5,2 км/сек. Најчесто дува во летните месеци (јуни - август). Втор по честина е југоисточниот ветер, средно годишно 183%, но со најголеми брзини и со јачина од 6,7 м/сек. Најчесто дува во пролет и во есен. Во целина, подрачјето на Општината е поветровито во пролетниот и во летниот период од годината кога тишините се движат средно-месечно од 340-400%, додека во втората половина од годината тишините се околу 500%.

4.1.6 Население

Вкупниот број на население во Општината според Пописот од 1994 година изнесува 46.372 жители, а според првите резултати од Пописот во 2002 година 48.110 жители, од кои 43.000 живеат во градот.

Природното движење на населението искажано преку индикаторите за наталитет, морталитет и природен прираст, покажува тенденции на постојано намалување на стапките, што резултира со релативно посмирен процес на репродукција на населението. Механичкиот прираст на населението е со негативно салдо.

Кај старосната структура на населението присутна е тенденција на опаѓање на учеството помладите возрасни групи, за сметка на работоспособното население и групите над таа возраст.

Присутна е и тенденција на намалување на просечниот број членови на домаќинствата.

Околу 70% од населението спаѓа во категоријата работоспособно, а околу 71% од нив е активно население.

Во оваа Општина карактеристичен е висок процент на неземјоделско население (96,4%), што е повисок од Републичкиот и од другите општини во регионот на Источна Македонија.

Во просторните рамки на општина Штип населението е сконцентрирано во 44 населби, од кои 43 се селски и една градска населба.

4.1.7 Економски карактеристики и стопански развој

Развојот на стопанството во последните неколку години беше под силно влијание на општите услов и за стопанисување во РМ, со силен белег на карактеристиките на транзицијата и со нагласени реформските зафати во сите сфери на општественото живеење: сопственичка трансформација, афирмација на стоковото производство, приватизација и реструктурирање на претпријатијата.

Влошените услови на стопанисување и неповолните наследени тенденции условија повеќегодишен осетен пад на производството. Транзициските проблеми ги доведоа во незавидна положба некогашните индустриски гиганти (Македонка, Астибо) по кои Штип долги години беше препознатлив и со право го носеше епитетот на Македонски Манчестер.

Штип во процесот на транзиција влезе со значаен и недоволно искористен материјален и кадровски потенцијал поради нефлексибилна стопанска структура, несоодветна организираност и изострени услови на стопанисување. Недоволната искористеност на капацитетите и расположивите ресурси резултираше со забавување на развојот, стагнација и заостанување.

Како последица на сопственичкото и производствено реструктурирање на постојните претпријатија, а особено новорегистрираните фирми, зголемен е бројот на претпријатија во сите дејности. Вкупниот број на регистрирани деловни субјекти во стопанството во периодот од 1995 изнесува 1.357, со вкупно 10.804 вработени. Најголем дел од новоформираните стопански субјекти се мали фирми, кои лесно се трансформираат. Носител на развојот се уште е текстилната индустрија, со преку 70 приватни конфекции. Застапена е и текстилно-кожарската индустрија Баргала, а со повеќе или помалку проблеми и понатаму функционираат Селена, Метална, Агроалумина, Макпромет, како и повеќе градежни фирми. Во Општината делуваат и повеќе агроиндустриски претпријатија, сточарски фарми, кланица со ладилник, дестилерија и др.

Процесот на реструктурирање овозможи и порационално користење на просторот и лоцирање на новоформираните фирми врз пазарни основи на слободен простор во рамките на постојните локации на други стопански субјекти.

Во услови на опаѓање на стопанската и инвестиционата активност и реструктурирање на стопанските субјекти, вработеноста во Општината покажува осетно намалување. Прилагодување на реформските промени, со цел да се постигне поголема продуктивност и реализира определбата за попродуктивно работење и воведување нови технолошки решенија, услови отпуштање на вишокот на вработените.

Според расположивите податоци за годишниот просек во 1994 година бројот на вработени во општината изнесувал 19.631 лица од кои 15.829 или 80,6% се вработени во стопанството. Најголем дел од вработените во стопанството се концентрирани во индустријата (9.497 лица што претставува околу 60% од вкупниот број вработени во стопанството). На второ место со 2.338 вработени или 14,8% е земјоделието, потоа со 1.712 вработени или 10,8% е трговијата, а на трето место со 959 вработени или 6,05% е градежништвото. Структурното учество на останатите области во стопанството е релативно ниско. Од нив позабележително учество имаат градежништвото, сообраќајот, угостителството и туризмот.

4.1.8 Природно и културно наследство

Врз основа на досегашните истражувања и сознанија и валоризацијата на природните вредности во Република Македонија, а согласно Законот за заштита на природни вредности и реткости, на подрачјето на Општина Штип, нема евидентирано простори и објекти со посебни природни карактеристики.

Согласно Законот за заштита културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19), видови на недвижно културно наследство се: споменици, споменички целини и културни предели.

Значаен дел од недвижното културно наследство (околу 45%), се наоѓа во руралните населби и ридско-планинските подрачја, кои се целосно или делумно напуштени, што значително ја усложнува нивната заштита и користење.

На подрачјето на катастарската општина Караорман, кое е предмет на анализа има регистриран со решение недвижен споменик на културата (Експертен елаборат):

1. Црковен Комплекс Св. Богородица, Ново Село, 19 век;

На подрачјето на катастарската општина Ново Село има евидентирани недвижни споменици на културата (Експертен елаборат):

1. Археолошки локалитет Бара, Ново Село, рановизантиски период;
2. Археолошки локалитет Богородичин Даб, Ново Село, доцноримски период и доцен среден век;
3. Археолошки локалитет Калимерово, Ново Село, доцноримски период;
4. Археолошки локалитет Орлов Дол, Ново Село, доцноантички период;
5. Археолошки локалитет Црква Св. Спас, Ново Село, среден век (14 век).

Во Археолошката карта на Република Македонија¹, која ги проучува предисториските и историските слоеви на човековата егзистенција, од најстарите времиња до доцниот среден век, на анализираното подрачје на катастарската општина, евидентирани се следните локалитети:

- КО Ново Село-Бара, населба од доцноантичко време; Богородичен Даб, населба од доцноантичко време; Стари Гробишта, средновековна некропола.

4.2 Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, плото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот

во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Воздух

Главен извор на загадување е индустријата која во екосистемот емитува, гасови, пари, чад магла, прашина и аеросоли. Загадувањето на воздухот најповеќе е резултат на преработка на сулфидни концентрации на обоени метали, како и на согорување на кокс и други карбофилни горива во индустријата и домаќинствата.

На загадувањата на воздухот многу влијае топографијата на теренот, висината на индустриските оази и атмосферските услови. Најкритично загадување е во услови на отсуство на хоризонтално и вертикално струење на воздухот, особено кога е истото проследено со температурни инверзии.

Најрационален и ефикасен начин за заштита на животната средина од штетните влијанија врз воздухот е превентивното делување и спречување на продукција на штетни емисии во самите извори на нивно создавање. Квалитетот на воздухот најмногу го нарушува присуството на гасови, прашина и други штетни материи кои негативно влијаат врз здравјето на луѓето, екосистемот и природните создадени вредности.

Општина Штип е веројатно еден од ретките простори во Републиката кој може да се пофали со чист воздух. Основна причина за ова е непостоење на тешка индустрија која е еден од основните извори на аерозагадување. Постојаното присуство на ветар, од друга страна обезбедува перманентна аерација, така да дури и смогот е многу ретка појава. Меѓутоа, постојаното зголемување на бројот на моторни возила секако е и потенцијална опасност по квалитетот на воздухот, поради емисија на чад и издувни гасови, особено во централното градско подрачје.

Интензивниот развој на сообраќајот, високофреквентните сообраќајници и другите сообраќајно прометни места, особено во критичните периоди на денот се висок потенцијален ризик, кој упатува на потребата од будно следење на состојбата што е предуслов за брзо реагирање во случај на влошување на состојбата.

Една од мерките за реализација на превентивниот пристап во заштитата на воздухот е обезбедување на солидно согорување во огништата на разните горивни инсталации и добра карбурација на горивата во моторите со внатрешно согорување.

Исто така, значајни мерки кои придонесуваат за надминување на проблемот со загадување на воздухот се:

- изградба на широки улици кои овозможуваат брзо проветрување;
- зголемување на површините со зелени насади и дрвореди;
- подобрување на коефициентот помеѓу изградените и слободните површини;
- подигање зелени појаси околу индустриските зони, производните капацитети, резервоарите за вода и др.

Идентификација на проблемите

- Голема концентрација на индустриски објекти на територијата на Општината.
- Појава на голема густина во сообраќајот за време на работните денови (појава на шпицови).
- Недостаток на сеопфатни и сигурни податоци за емисиите со загадувачки супстанции и квалитетот на воздухот за општина Штип.
- Употреба на горива при чие согорување се емитираат значителни количества на загадувачки супстанции, посебно кај домашните ложишта.
- Употреба на застарена опрема и стара технологија во индустрискиот сектор.
- Употреба на горива со висока содржина на сулфур и возен парк со стари возила.
- Недостатоци на системот за проценка на здравствените и на еколошките ризици од штетното влијание на атмосферските загадувања.
- Недоволна соработка на инволвираните страни во процесот на управување со воздухот.
- Незастапеност на алтернативните извори на енергија на пазарот.

Вода

Негативните влијанија на отпадните води во најголем дел се рефлектираат на квалитетот на водата на реципиентите, потоа на подземните води, почвите, здравјето на луѓето и живиот свет во коритата на реките. Загадената вода од реките која се користи за наводнување на земјоделските површини ги загадуваат и земјоделските култури преку кои индиректно се пренесуваат штетните материи во храната, а со тоа предизвикуваат зарази и други заболувања кај луѓето.

Непрочистените отпадни води што се испуштаат во реките вршат загадување на водата, но и на подземните води кои се наоѓаат во близина на загадените реки. Користењето на подземните води за пиење или наводнување, директно влијае врз здравјето на луѓето и загадување на земјоделските култури.

Општина Штип се наоѓа во делот од Македонија кој е исклучиво дефицитарен со вода. Основен извор за водоснабдување се водите од р. Брегалница, односно подземни води кои се резултат на инфилтрација на речната вода на Брегалница која преку хидраулична врска со водоносните слоеви се акумулира во приобалните водни басени. Водата се зафаќа од три водозафатни локалитети: Фортуна, Штипско езеро и АРМ. Вкупниот капацитет се движи од 240-300 л/с во зависност од хидролошките услови. Физичко-хемиските карактеристики на бунарската вода се: зголемена концентрација на манган и железо, поради што истата е неупотреблива за

водоснабдување без претходен третман. Врз издашноста на бунарската вода влијаат следните фактори:

- протокот на вода во р. Брегалница,
- температурата на воздухот и почвата,
- нивото на подземни води,
- степенот на загаденост на речната вода.

Врз квалитетот на водата за водоснабдување во целата Општина директно влијае нарушениот квалитет на водите на р. Брегалница која претставува реципиент за отпадните индустриски води за голем дел од стопанските капацитети, директно или преку нејзините притоки. Ова како појава е присутно и кај капацитетите кои територијално припаѓаат на соседните општини (Карбинци и др.), кои своите отпадни води ги испуштаат во водотеци кои се вливаат во р. Брегалница и на тој начин посредно влијаат врз квалитетот на нејзините води.

Исто така, не редок е случајот на испуштање на отпадни води во близина на бунарите за водоснабдување на селските населби. Контрола на квалитетот на водата во градот со нас. Три Чешми, е во надлежност на ЈЗО Републички завод за здравствена заштита од Скопје кој врши годишна комплетна физичко-хемика, радиолошка и анализа на пестициди; ЈЗО Завод за здравствена заштита Штип, каде два пати неделно се врши мала хемика анализа на сива и преработена вода и Лабораторијата во фабриката за преработка на вода каде се врши секојдневно мала хемика и бактериолошка анализа.

Во населените места с. Караорман, с. Долнени и с. Драгоево кои имаат системи за водоснабдување, контрола на квалитетот на водата се врши еднаш месечно од страна на ЈЗО Завод за здравствена заштита од Штип. Во останатите селски населби кои немаат системи за водоснабдување, односно се водоснабдуваат преку бунари, чешми или индивидуални системи, нема контрола на квалитетот на водите, а третманот се сведува само на хлорирање, нема следење на квалитетот на водата и затоа постои перманентен ризик по здравјето на луѓето и животната средина.

Градот Штип има изградено канализациона мрежа за одвод на фекални и индустриски отпадни води (системот е сепаратен), изграден во периодот од 1960 до 1996 година со вкупна должина од 97,7 км. За прифаќање на фекалните и индустриски отпадни води, во 1990 година е изграден колектор со вкупна должина од 13.500 м и профил Ф300-Ф1200 мм, како и уште четири споредни колектори со помал профил.

Основна слабост на постојниот градски канализационен систем е нефункционалноста. Имено, поради малите профили на канализационите цевки, честа е појава на тесни грла и запушувања. Новоизградените колектори пак не се ефективно искористени, бидејќи голем дел од постојните станбени и деловни објекти не се приклучени и нивните отпадни води слободно се излеваат во коритото на Брегалница.

Ова особено се однесува на поголем дел од индустриските објекти кои воопшто не се приклучени на канализациониот систем, а со тоа и на колекторите.

Идентификација на проблеми

- Водоснабдувањето на населението во Општината е проследено со: загуби на вода, недоволен притисок, диви приклучоци, застарена мрежа, недоволен резервоарски простор и недоизграденост на водоводниот систем.
- Недостиг на податоци за следење на количеството и квалитетот на отпадните води од индустријата.
- Непостоење на мониторинг на квалитетот на водата.
- Непостоење на пречистителна станица.
- Недоизградена фекална мрежа во градот.
- Лоши карактеристики на постојната фекална мрежа (мали профили).

Отпад

Човекот со својата активност продуцира големи количини на цврст отпад. Со процесот на индустријализацијата, урбанизацијата и зголемување на стандардот на живеење, овие количини покажуваат тренд на пораст. Комуналниот и технолошкиот-неопасен отпад е во корелација со развојот на Општината. Погolem дел од комуналниот отпад се создава од човекот и терцијарните дејности (трговија, угостителство и туризам), а технолошкиот-неопасен отпад се продуцира од производните дејности.

Депонирањето на цврстиот отпадни материји кои се производ на животните и работни активности на луѓето е еден од посериозните проблеми во Општината.

Комуналниот отпад се депонира многу блиску до градот на локалитетот Крст, до населбата Пребег, кое локациски се наоѓа над рекреативниот центар Кежовица, односно над р. Брегалница која е извор на вода за пиење.

ЈП Исар има назначено две локации за депонирање на шут, но бидејќи истите нередовно се празнат и нема простор за ново одлагање, граѓаните го депонираат шутот по диви депонии кои им се најблиски.

Индустрискиот отпад се депонира на истите локации (Крст и диви депонии). Со оглед на доминација на текстилната индустрија, структурата на отпадот во најголем дел се отпадоци од материјали, кои ветерот ги разнесува на големи далечини.

Проблеми создава и пластичната амбалажа, која не се селектира од останатиот отпад, поради недоволна количина на канти за складирање на отпадот.

Општината нема депонија за изумрени животни, ниту пак депонија за медицински отпад.

Привремената депонија не ги задоволува минималните санитарни стандарди и прописи. Нема никаква инфраструктура (вода, електрична енергија), нема средства за дезинфекција, јама за пцовисани животни и др. Отпадот се одлага без никаков третман (само се нивелира и затрупува со земја и песок), а поради непосредната близина на елитна станбена населба и

рекреативен центар, таа објективно претставува сериозен потенцијален извор на заразни заболувања и епидемии.

За отстранување на цврстиот отпад во градот е задолжено Јавното претпријатие Исар.

Идентификација на проблеми

- Непокриеност на целата територија на Општината со организиран систем на собирање на комуналниот отпад;
- Постојење на голем број диви депонии со различен капацитет кои штетно влијаат врз сите медиуми на животната средина;
- Непостојење на податоци за количините и видовите на сите видови на отпад на територија на Општината;
- Недоволна екипираност на општинскиот кадар кој ќе ги следи и контролира состојбите во управувањето со отпадот врз основа на Законот за управување со отпад;
- Недоволна свест кај населението за проблемите предизвикани од непотполното управување со отпад (непостојење на интегриран систем за управување со отпад).

Почва

Квалитетот на почвите претставува основен предуслов за остварување на одржливиот развој. Современите процеси на урбанизација и особено користењето на земјиштето за стопански цели најдиректно влијае врз интензитетот на користење на земјиштето и промената на неговиот квалитет. Постојат многу причинители кои предизвикуваат оштетување и загрозување на земјиштето: загадените отпадни води, исталожените честици од воздухот (тешки метали и сл.), ерозијата, нерационалното користење на хемиски средства во земјоделството, сообраќајниците, депониите, урбаните и руралните населби, добиточните фарми со несоодветна изградба на помошни објекти, викенд населбите, инфраструктурните системи и др.

Користењето на арско и вештачко ѓубре и пестициди се одвива без соодветна контрола. Некои пестициди имаат висока токсичност со голем ризик по здравјето на човекот и негативни влијанија врз растенијата, животните и екосистемот.

За да се спречат негативните последици од примената на хемиските препарати и вештачките ѓубрива во земјоделието, неопходно е да се намалат количините на оптималното ниво и едновремено нивно супституирање со воведување и примена на био пестициди и органски ѓубрива со кои се обезбедува продукција на здрави и еколошки чисти производи.

Биопестицидите претставуваат живи организми, микроорганизми или производи на нивните животни процеси. Хигиенските предности од употреба на биопестицидите се:

- отсуство на негативни ефекти врз флората и фауната,
- отсуство на загадување на животната средина,

- отсуство на резидуи (остатоци) во хранливите продукти,
- нерегистрирана отпорност кон нив.

Идентификација на проблеми

- Загадување на почвата од употреба на хемиски средства.
- Нестручна употреба на хемиски препарати и вештачки ѓубрива.

Бучава

Една од негативните последици на техничко-технолошкиот развој е бучавата. Нејзиното влијание е присутно во сите сфери на човековото живеење и се повеќе претставува проблем на кој треба да му се обрне целосно внимание. Општината Штип, сама по себе, не е поштедена од оваа појава, туку напротив, трендот на нивото на непријатна бучава постојано се зголемува. Најчеста причина за појава на штетна бучава т.е. бучава над максимално дозволено ниво (МДН) се сообраќајните средства и производните и услужните машини и алати. Исто така, се почести се случаите на енормно гласна музика од рестораните и кафулињата кое воопшто не се санкционира од страна на надлежните органи.

Со зголемување на бројот на населението и пренаселеноста на градовите, брзото темпо на индустрискиот развој, модернизацијата и автоматизацијата на животните услови, луѓето од ден на ден се повеќе се судруваат со проблемот на бучавата. Кога зборуваме за бучава во градот се мисли на т.н. еколошка бучава, односно комунална бучава. Еколошка бучава е бучава која ја реципираат луѓето надвор од домаќинствата и работните места.

Бучавата произлегува од урбаните активности и тоа:

- Сообраќај,
- Производни и деловни процеси,
- Бучава од ентериерно потекло (станбени згради, трговско деловни центри и сл.),
- Бучава од угостителски објекти.

4.3. Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Штип и предметниот опфат, беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина за општина Штип и поширокиот регион.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Елементи на СОЖС

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од постоење на индустриски објекти со интензивна емисија на загадувачки материји, употреба на нафта како агенс за затоплување, зголемен сообраќај	x
Вода	Нарушен квалитет на реципиентите како резултат на испуштање комунални отпадни води	x
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	x
Отпад	Постоење на диви депонии	x
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аероседименти	x
	Деградација на почвите	x
Предел	Деградирани предели	x
	Недоволна застапеност на зелени површини во општината	x
Население	Голема невработеност	x
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	x
	Не користење на обновливи извори на енергија	x

Сегашните проблеми со елементите на животната средина

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

При реализација на планскиот документ за Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Ограничен развој на општината;
- Неконтролирана изградба на бесправни објекти;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина преку интензивно загадување со отпадни материји (цврст, комунален и други видови отпад) и создавање на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Намалени приходи во општинскиот буџет;
- Отсуство на финансиски инвестирања што би се довело до слаб економски развој на стопанството;
- Пораст на миграција кон поразвиените центри;
- Намален животен стандард;
- Нереализацијата на планскиот опфат ќе се испушти можноста од идни потенцијални инвестиции за економски-одржлив развој.

Доколку не се реализираат предвидените решенија во рамки на планскиот опфат ќе се испушти можноста за економски-одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат, општината и државата.

Од особено значење за изготвување на Стратегиската оценка, а воедно и стандардна постапка е да се изанализира варијантата, односно опцијата од неспроведување на планското решение со што состојбата би останала во првобитната состојба. Во тој случај се очекува дека фактичката состојба на теренот воопшто нема да се промени и економската пасивност ќе продолжи.

Овие аспекти се земаат со цел да се изнајде најповолното решение кое ќе придонесе за заштитата на животната средина и здравјето на човекот.

Во случај на нереализирање на планскиот опфат се очекува да:

- Социјално-економскиот статус на населението ќе иницира поголема стагнација;
- Продолжување на трендот миграција;
- Невработеноста нема да се намали;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина;
- Искористување на слободни површини со нелегални градби.

Со реализирање на планскиот опфат се очекуваат неколку позитивни аспекти:

- Поволна географска положба;
- Добри микроклиматски услови;
- Одлична диспозиција во однос на сообраќајната поврзаност;
- Зајакнување на можностите за одржлив економски и социјален развој на регионот;
- Запирање на економската миграција;
- Развој на локалната самоуправа преку плаќање на даноци, комуналии и други давачки;
- Зголемување на вредноста на земјиштето;
- Со предвидената содржина ќе овозможи остварување на функции со директни или индиректни економски ефекти.

Со примена на претходните критериуми се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел и анимирањето на интересот кај странските инвеститори за реализација на предложените програми за инвестирање во државата како ориентација во актуелните економски тенденции.

Активирањето на овој простор ќе овозможи одржлив развој на повеќе дејности, кои ќе продуцираат економски ефекти во останатите дејности непосредно поврзани со изработката и ефектуирањето на урбанистички решенија и тоа: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Непосредниот ефект кој ќе произлезе со реализацијата на предложениот Урбанистички проект ќе се рефлектира врз зголемено ангажирање на расположливата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини, односно позитивен кумулативен ефект врз социо - економската компонента и одржлива и интегрирана заштита на животната средина, што се одликува преку:

- Социјална, економска и просторна кохезија во рамки на регионот, со оптимално користење на неговите специфични особености;
- Реализација на целите за заштита на животна средина релевантни за планскиот документ, преку примена на мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај;
- Зачувување, заштита, обновување и унапредување на квалитетот на животната средина;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси преку нивно одржливо користење, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето и третман на комуналните отпадни води, третман на отпадни води од страна на самите субјекти;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово селектирање и повторно искористување и отстранување на прифатлив начин согласно законските решенија;
- Рамномерен и одржлив просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на компонентите на биолошката и пределската разновидност и
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Треба да се има во предвид, дека целите на планскиот документ за одржлив економски развој со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад) и долгорочно трајна промена на дел од пределските карактеристики. Поради ова, во Урбанистички проект се предложени мерки за заштита на медиумите од емисија на отпадни материи, од емисија на бучава, генерирање на отпад,

различни непогоди и хаварии. Исто така, како составен дел на Извештајот за Стратегиска оцена се презентирани дополнителни мерки за спречување, намалување или ублажување на негативните влијанија врз животната средина од реализацијата на целите на планскиот документ.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Појавите кои како претпоставка може да се јават од имплементацијата на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип може да се анализираат од негативен и позитивен аспект. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз сите медиуми на животната средина, биолошката разновидност, природата, пределот, културното наследство, луѓето како и влијанијата врз социо-економските можности во општина Штип.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кои вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Реализацијата на планот ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој. Исто така, ќе има позитивни влијанија на долгорочна основа и на зголемување на natalitetot, како уште еден позитивен елемент на демографскиот развој. Ова од причина што инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значи отворање на нови работни места и зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеење.

Влијание врз човековото здравје

Заради намената на објектите предвидени надвор од зоната на домување и индивидуалните стамбени објекти не се очекува истите да предизвика негативни влијанија врз здравјето на локалното население. Емисијата на прашина и издувни гасови од моторните возила и тешката механизација ќе се покачат во време на изведување на градежни активности.

Обезбедувањето на парковско и заштитно зеленило и останато хортикултурно уредување на просторот ќе биде во функција на подобрување на здравјето на луѓето што е опфатено и со планската содржина во планскиот опфат каде ќе се имплементира планот.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз човековото здравје ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на планските решенија дефинирани со овој план ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата, подобрување на начинот на живот, зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот и сл.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба-изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Во време на градежната фаза треба да се очекуваат, пред се:

- Повремено загадување на воздухот од местата на изведба на градежните активности, од градежните материјали кои ќе се користат и од видот на транспортот на градежните материјали;
- Целата градежна механизација за време на подготовката на теренот ќе има негативно влијание врз квалитетот на воздухот;
- Главен загадувач на воздухот за време на градежните активности ќе биде прашината предизвикана од копање, набивање на тлото, односно земјените работи.

Евентуалните влијанија од овој вид ќе бидат детално анализирани при изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, што е и законска обврска.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има климатски промени.

Постои опција од искористување на обновливи извори на енергија, соларната енергија како енергетски ресурс кои би ги користел објектот.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фаза на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување на планскиот опфат и изградба на инфраструктурната мрежа треба да се очекува зголемена бучава. Со оглед на местоположбата на планскиот опфат, надвор од населено место се смета дека бучавата ќе биде занемарлива.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оценка на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава.

Влијание од вибрации

При изведба на градежните активности може да се очекуваат вибрации, но тоа ќе бидат со со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз квалитетот на водите

Ако неправилно се управува со отпадните води може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загорзат квалитетот на околното земјиште. Планските решенија за комуналната инфраструктурна мрежа и одведувањето на фекалните и атмосферските води од објектите нема да дозволат истите неконтролирано да се испуштаат. Снабдувањето ќе се одвива со сопствен бунар кој е се наоѓа во опфатот на дадената пацела до идно приклучување на водоводната мрежа.

Планираната канализациона инсталација од урбанистичката парцела има можност да се приклучи кон колектор К1 кој е во близина на магистралниот пат А4 (М6) од источна страна.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од неправилно управување со отпадот. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз квалитетот на водите ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска и во таа насока ќе се предвидат посебни мерки согласно законската регулатива.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменска содржина која ќе резултира со веќе споменатите придобивки. Евентуалните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветно управување со санитарните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Индицијантно, негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата и емисиите од планираниот опфат во планскиот опфат се проценуваат како не многу значајни со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидените објекти.

Поцелосна анализа од сите аспекти на евентуалните влијанија врз почвата ќе бидат предмет на посебни студии или елаборати согласно Законот.

Влијание врз пределот

При изградба на објектите и инфраструктурата може да се предизвикаат негативни влијанија врз пределот како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Ваквите влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Според Законот, доколку се појави некое археолошко наоѓалиште ќе се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство.

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Голем број на активности кои би се одвивале со реализацијата на планскиот опфат може да предизвикаат нарушување на биолошката рамнотежа во областите каде што тие се одвиваат и да имаат директно или индицијантно влијанија врз објектите и подрачјата заштитени или предложени за заштита како природно наследство. Потенцијални влијанија можат да се јават како резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материи и сл.

Подетална анализа од евентуалните влијанија врз флората и фауната ќе се разгледаат во понатамошните фази преку изработката на студиите за Оценка за влијанието на животната средина или елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска.

Влијание врз материјалните добра

Имплементацијата на овој план ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето во регионот.

Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализацијата на планираната инвестиција во планскиот опфат за очекување е генерирање на градежен и земјен отпад и тоа при изведувањето на довод на електрична енергија, канализациона мрежа и водоснабдување. Со планскиот документ треба да биде предвидено отпадот при градбата да се собира и превзема од страна на јавното комунално претпријатие или друг правен субјект.

Примарната селекција на отпадот треба да се предвиди како континуирана активност.

Ова ќе биде предмет во понатамошните фази и превземање на соодветни мерки преку изработка на студии или елаборати за заштита на животната средина.

Влијание од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. Во планскиот опфат се разработени мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот да овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето. Ивичниците на пристапниот пат мора да бидат закосени поради лесен пристап на пожарните возила до објектот.

Планирањето и изработката на техничката документација треба да е во согласност со законот за заштита на пожар.

Деталната анализа на овие влијанија ќе биде со студиите или елаборатите согласно Законот и се обврска да се изготват во подоцнежните фази на реализација на објектите.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план, Националниот Еколошки Акционен План, секторските студии, за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација.

Анализата на влијанијата врз животната средина, како превентива, има за цел да ги идентификува можните проблеми, да ги рационализира трошоците и да направи оптимален избор на мерките за заштита на животната средина. За разлика од пасивниот пристап, со кој се применуваат заштитни мерки по настанатиот проблем, што претставува финансиско оптоварување на производителите, давачите на услуги и општеството во целост, превентивната заштита на животната средина се трансформира во елемент на развој и појдовна основа за глобалното управување со животната средина засновано на принципите на одржливиот развој. Одржувањето на континуитет во следењето на состојбите во медиумите и областите на животната средина, дава претстава за трендот на промени кои настанале во текот на подолг временски период на анализираното подрачје, како основа за планирање и предвидување на промените кои би можело да се очекуваат во животната средина во временската рамка на која се однесува планскиот документ.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во депонија;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство;

- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување. Согласно Законот за урбано зеленило, процентуалната застапеност на зелената површина да се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела.

Бидејќи водоснабдувањето со вода ќе се врши од подземен бунар, пред изведбата на бунарот потребно е да се направат хидрогеолошки истражни и пробно експлоатациони работи со кои ќе се утврди издашноста и капацитетот на бунарот. Исто така, да се направат и испитувања со кои ќе се утврди и квалитетот на водата, односно дали физичко-хемиските и бактериолошки карактеристики на водата ќе одговараат за соодветната намена.

Во зоната на бунарот (бунарите) се забранува сервисирање на моторни возила, пасење на стока, закопување на умрени животни, складирање на отпад, испуштање на материи кои по својот состав се опасни и штетни, употреба на агрохемиски средства, изградба на септички јами, копање на канали, изведување на земјени работи и сл. При лоцирањето на бунарите да се почитува Законот за води за одредување на заштитните зони на бунарите.

Динамиката на користењето на подземните води мора да биде усогласена за долгорочна експлоатација. Не се дозволува прекумерна експлоатација на подземните води поради кое би дошло до пореметување на нивниот режим.

Канализационата мрежа е предвидена да биде приклучена на монтажна интерна пречистителна станица или водонепропусна септичка јама.

- ***Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор***

Имплементацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на демографскиот развој и затоа не се препорачуваат мерки за заштита.

Реализација на планската документација ќе влијае во насока на намалување на економската миграција на локалното население и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот.

Според тоа, може да се каже, дека имплементацијата на планот ќе има позитивни долгорочни влијанија врз развојот на демографските карактеристики на општина Штип и пошироко.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Интегралната реализација на предложените мерки во сите фази на инвестициониот циклус е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат е потенцијална опасност. Затоа се предлага (интегрирано управување), организирано собирање и транспортирање до местото наменето за отпад. Отпадна вода потребно е соодветно да се постапува согласно планската документација. Доследното спроведување на планските решенија, ќе доведе до директна заштита на човековото здравје. Примената на сите мерки ќе овозможи елиминирање на евентуалните негативни влијанија врз животната средина кои може да се рефлектираат на директен или индиректен начин врз здравјето на човекот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението. Со планскиот простор ќе се зголеми економскиот раст и ќе се намали бројот на невработени во регионот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина, па за негов квалитет неопходно е сите загадувачи, односно сите објекти кои испуштаат штетни материи да користат уреди за пречистување.

При проектирање и реализација на планот потребно е да се применат современи техники кои го заштитуваат воздухот од загадување. Објектите од аспект на еколошка заштита не смеат да ја нарушат постојната еколошка рамнотежа и истите е потребно да бидат изведени согласно сите стандарди и нормативи од ваков вид.

Во сегашната состојба како загадувачи на воздухот се јавуваат издувните гасови од возилата. Се претпоставува дека загадувањето што ќе биде предизвикано од начинот на греењето на објектите, нема да претставува загрижувачка опасност по загадувањето на животната средина.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на планот се предлагаат следните мерки:

- Користење на современи транспортни средства и механизација при вршење на градежните работи, согласно стандардите на ЕУ;
- Избегнување на користењето на дрвата и фосилните горива како енергетски ресурс;

- Користење на мали котли за загревање со најсовремени горилници и употреба на гориво со мала содржина на сулфур, користење на електрична енергија како енергенс за затоплување при што нема да има никакви загадувачки емисии или создавање можност за искористување на обновливи извори на енергија;
- Подигање на зелени зони на ниско и високо зеленило околу граничната линија на планскиот опфат;
- При планирањето и изградбата на објектите приоритет да се дава на најдобро достапните техники и инсталации;
- Користење на обновливи извори на енергија како енергетски ресурси кои што се во директна насока на подобрување на квалитетот на амбиентниот воздух;
- За подобрување на квалитетот на воздухот во опфатот, на сите слободни површини да се предвидат зелени површини, односно да се предвиди формирање на појаси со заштитно зеленило, ниско и средно, со долг вегетациски период се со цел нивно функционално развивање како и додатно намалување на евентуалното аерозагадување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатскиот промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот на микро план и поширокиот регион или климатски промени. Мерките за намалување на влијанијата се примена на дејности со примена на современи техники и инсталации, употреба на обновливи извори на енергија, употреба на еколошки горива за превозните средства, подигање на заштитни зелени појаси во и околу кругот на опфатот.

- Мерки за заштита од бучава

Прашањето за намалување на проблемите со бучавата треба да се решава со обезбедување на линеарно зеленило. Исто така, во опфатот да се предвидат заштитни зелени појаси и формирање на хортикултурни насади за додатно смалување на аерозагадувањето и бучавата.

При планирањето на објектите потребно е да се предвидуваат технологии и техники кои ќе допринесуваат за редукција на загадувањето со бучава и доведување на истото во законски дозволените параметри.

Доколку во времето на имплементација на планот се увиди потреба од воведување на дополнителни мерки на заштита од бучава, истите ќе се спроведат.

- Мерки за намалување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што нема да се воведат некои посебни мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Ерозијата на подлогата е природен процес, кој што егзистира низ геосторијата и најголем осврт се дава на т.н. забрзана ерозија, каде што интензитетот на нормалната (геолошка) ерозија е неколку пати зголемен поради хуманите активности. Ерозијата на почвата е означена како најзначаен, најопасен и најраширен тип на деградација на почвата и е лимитирачки фактор за одржливо користење на земјиштето. Почвата може да биде еродирана поради дејство на ветер и вода. Овој извештај не е во можност да даде детали за противерозивните и противпоројните мерки за содржината во опфатот. Деталниот обем на мерки и активности, нивната прецизна локација и површинска поставеност во просторот, ќе бидат дефинирани со основни-изведбени проекти, врз основа на детални геодетски, геотехнички и други теренски снимања и проспекции.

За намалување на влијанијата врз почвата се предлагаат следните елементи:

- пред започнување на нова градба, инвеститорот да организира собирање на градежниот отпад, негово депонирање или искористување во инвестиционите активности;

- интегрирано управување со комуналниот отпад и негова селекција.

За чиста и незагадена почва треба да се обезбеди поголема контрола при употребата на материјалите и суровините кои ќе се користат во прометот и работењето во објектите. Доследната примена на планските решенија од страна на инвеститорите ќе биде доволна гаранција за евентуалните влијанија (загадување и ерозија) да бидат сведени на минимум.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Од областа на заштита на природата (природното наследство, природните реткости и биолошката и пределската разновидност), урбанистичката планска документација треба да се усогласи со Просторниот план на Република Македонија на тој начин што, врз основа на режимот за заштита, ќе се организира распоред на активности и изградба на објекти кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштитата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидената содржина во планската документација треба да биде вклопена во околниот пејзаж и да придонесе кон зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Со изработка на планот просторот добива нова димензија во функција на зголемување на атрактивноста на подрачјето и зголемување на неговата вредност.

Имплементацијата на планот ќе има позитивно влијание на пределот, ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај објектите треба да се предвидат зелени површини со хортикултурно уредување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

При спроведување на стратегија за организација и користење на просторот за економски активности, решенијата во просторот треба да овозможат поголема атрактивност, заштита на природните и создадените ресурси и богатства, сообраќајно и информатичко поврзување, локациска флексибилност и почитување на објективните фактори на развојот. Имплементацијата на планскиот документ има позитивно влијание врз материјалните добра и затоа не се препорачуваат мерки за влијанијата.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Доколку при реализација на земјаните активности на терен се најде на археолошко наоѓалиште, треба да се постапи согласно одредбите од член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Согласно Законот за управување со отпад создавачите на отпад се должни во најголема мера да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето.

Во случај на истекување на масло од механизацијата на околното земјиште, загадената почва да биде отстранета и соодветно дислоцирана, согласно законските прописи од областа на управувањето со отпадот.

За комуналниот отпад се препорачува собирање во контејнери за отпадоци, определување на места за подигање на отпадот.

- Во оперативната фаза на планираните објекти, градежниот отпад да се собира, селектира и истиот кој ќе нема употребна вредност да се превзема од страна на комуналното претпријатие или овластено правно лице;
- Комуналниот отпад да се собира во контејнери, а потоа комуналното претпријатие да врши евакуација;
- Трајното депонирање или одлагање на отпадот во планираниот опфат или надвор од предвидените садови за одлагање да биде најстрого забрането.

Овие елементи ќе овозможат спречување на загадувањето на почвите и на подземните води, а со тоа и на животната и работната средина воопшто.

- Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на површинските и подземните води

Заштитата на водата се третира како превентивна заштита. Превентивната заштита на водата при подземно водење на инфраструктурните водови за водоснабдување и прифаќање на отпадните води, како подземни инсталации се однесува на нивна монтажа, експлоатација, одржување и интервенција. Водовите да се постават во се према техничките нормативи и стандарди кои ќе ја обезбедат нивната сигурност, безбедност и долготрајност во експлоатацијата, ракувањето и одржувањето.

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот ќе бидат санитарните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште и здравјето на луѓето.

Секој субјект е должен во текот на своите активности да превзема мерки со кои ќе се спречи загадувањето на водите и да избегнува активности кои би предизвикале ризици и негативни ефекти врз животната средина.

При реализација на предвидените активности на терен да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и подземните води.

- Потенцијалната ерозија на земјиштето треба да се спречи со што е можно побрзо завршување на земјените работи и ископувања и нивно прекривање со вегетација. Мерките за контрола на ерозивните процеси за време на изградбата вклучуваат примена на оградувањата на нагибите;
- Пред почетокот на било какви градежни работи неопходно е приклучување на водоводна и канализациона мрежа;
- Канализациониот систем да биде решен по сепарациски систем (да биде одвоено одведувањето на фекални и атмосферски води);
- Соодветен третман на отпадните води, односно приклучена на пречистителна станица или водонепропусна септичка јама и редовно сервисирање од страна на овластен правен субјект;
- Соодветно управување со отпадот;
- Правилно складирање и чување на суровини за работа;
- Запазување на целите на животната средина и почитување на поставените стандарди.

За посебни објекти ако има потреба ќе се изработат програми за контрола и обезбедување на квалитетот на соодветните производни програми за миење и санација на опремата и просторот.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

За намалување на можните влијанија предизвикани од несреќи и хаварии се препорачува имплементација на мерките дадени во планската документација, во фазата на изградба, што ќе овозможат минимизирање на евентуалните појави за несреќи и хаварии во оперативната фаза.

За ефикасна заштита на населението и материјалните добра, задолжително треба да се обезбедат средства за лична и колективна заштита, материјално-технички средства потребни за спроведување на мерките за заштита и спасување, обука за примена на средствата за заштита и спасување во за тоа предвидените центри.

Обврската за планирање и изградба на засолништа заради заштита на населението од воени разурнувања во станбените, стопанските, деловните јавните и другите видови на градежни објекти е уредено со повеќе закони и подзаконски акти и тоа:

- Законот за одбрана („Сл. Весник на РМ” бр. 42/01, 5/03, 58/06, 110/08 51/11, 151/11, 185/11 и 215/15);
- Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18);
- Законот за управување со кризи („Сл. Весник на РМ” бр. 29/05, 36/11, 41/14, 104/15 и 39/16);
- Уредба за начинот на изградбата, одржувањето и користењето на засолништата и другите заштитни објекти и определувањето на потребниот број засолнишни места („Сл. Весник на РМ” бр. 80/05);
- Уредба за спроведување на засолнувањето („Сл. Весник на РМ” бр. 93/05);
- Уредба за начинот на применувањето на мерките за заштита и спасување, при планирањето и уредувањето на просторот и населбите, во проектите и при изградба на објектите, како и учество во техничкиот преглед („Сл. Весник на РМ” бр. 105/05);
- Одлука за утврдување на загрозени зони („Сл. Весник на РМ” бр. 105/05).

- Мерки за заштитата и спасување

Мерките за заштита и спасување се остваруваат преку организирање на дејства и постапки од превентивен и оперативен карактер, кои ги подготвува и спроведува Републиката, односно локалната самоуправа согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ” бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18) и Уредбата за начинот на применување на мерките за заштита и спасување, при планирање и уредување на просторот и населбите, во проектите и изградба на објектите како и учество во техничкиот преглед („Сл. Весник на РМ” бр. 105/05 и 98/05).

Заради организирано спроведување и спасувањето, учесниците во системот донесуваат План за заштита и спасување од природни непогоди и други несреќи. Истиот треба да содржи превентивни и оперативни мерки и постапки за заштита и спасување. Во зависност од наменети на објектите кои ќе се градат да се предвидат мерките за радиолошка, хемиска и биолошка заштита.

Мерката засолнување ќе се остварува согласно член 62 од Законот за заштита и спасување која опфаќа планирање, изградба, одржување и користење на јавни засолништа. Потребниот број на засолнишни места се утврдува според намената на објектите и новопроектираната корисна површина, а степенот на заштитата се определува според утврдениот потребен број на засолнишни места и Одлуката за утврдување на загрозени зони („Сл. Весник на РМ” бр. 105/05).

Јавните засолништа се планираат согласно програмата на Владата за мерките за заштита и спасување и програмите на единиците на локалната самоуправа за мерките за заштита и спасување, а истите ќе се вградуваат во Архитектонско-урбанистичкиот проект.

Мерката заштита од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките решенија во текот на планирање на просторот, урбанизирање на населбите и изградбата на објектите.

Во урбанистичките решенија ќе се утврдува претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците. Заштитата од урнатини се обезбедува со изградба на оптимално отпорни објекти согласно сеизмолошката карта на Република Северна Македонија, изградени со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

- Мерки за заштита од пожар

Просторот кој е предмет на анализа се наоѓа во регион со висок степен на опасност од воени разурнувања, што наметнува потреба од примена на соодветни мерки за заштита, односно задолжителна примена на нормативно-правна регулатива, со која се уредени постапките, условите и барањата за постигнување на технички конзистентен и економски одржлив степен на заштита. Заради можните директни воени воздушни удари на инфраструктурната мрежа и градбите, и нивно оштетување, планскиот концепт и предвидената улична мрежа со своите патни планирани елементи, нејзината поставка, наклоните и широчините на профилите, овозможуваат непречена интервенција заради брза и непречена евакуација на луѓето, брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила, со цел штетите да се сведат на минимум, а последиците да бидат брзо санирани. Другите елементи за заштита од воени разурнувања, да се утврдат со основниот план, посебно за секоја градба.

- Мерки за заштита од пожар

Заради навремена заштита од пожар потребно е да се обезбеди доволно простор со цел да се обезбеди брз и непречен пристап во услови на пожар. Со сообраќајното решение во планската документација е предвидено решение кое во услови на пожар обезбедува пристап на противпожарно возило од повеќе страни.

Во градот Штип кој ќе го опслужува комплексот со противпожарна заштита има противпожарна единица, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар, во склоп на сервисните дејности. Во понатамошната разработка на планот, потребно е да се утврди громобранска инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување. Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебниот елаборат за противпожарна заштита како составен дел на Основниот проект.

При подготовката на планската документација почитувани се пропишаните мерки за заштита од пожари, согласно Законот за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14, 129/15, 71/16, 106/16 и 83/18) и Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 81/07, 55/13, 158/14, 193/15, 39/16 и 152/19), како и Правилникот за суштинските барања за заштита од пожар на градежните објекти („Сл. Весник на РМ“ бр. 94/09), Правилникот за техничките нормативи за хидрантска мрежа за гасење на пожари („Сл. Весник на РМ“ бр. 31/06) и други позитивни прописи со кои е регулирана оваа проблематика.

- Мерки за заштита од природни катастрофи

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирањето на просторот. Според постојните анализи и добиените резултати за сеизмичност на месното подрачје според очекуваните дејности на земјотреси во иднина, основен степен на сеизмички интензитет во подрачјето изнесува 8° по МЦС.

Дефинирање на сеизмички hazard всушност претставува дефинирање на економско-технички критериуми за прифатливо ниво на безбеденост на градежната конструкција за различни материјали на објектите.

За да се избегне сеизмичкиот hazard потребно е градбата да се гради според параметрите и критериумите за сеизмичка градба.

Во случај на можни разурнувања било од земјотрес или од воздушен воен удар, планираното решение на уличната мрежа обезбедува:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла);
- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција;
- штетите да се сведат на минимум;
- брза санација на последиците.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оценка на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

Основни цели на планот за мониторинг се:

- Подобрување на квалитетот на живеење и зголемување на животниот стандард;
- Заштита на животната средина со имплементација на Планот;
- Одржување на постојано ниво на флора и фауна;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на почвата;
- Минимизирање на отпадот преку селектирање на истиот;
- Минимизирање на појави од несреќи и хаварии.

Сепак, тоа најчесто се постигнува низ осмислени научни истражувања чија главна цел е да ги опишат процесите на екосистемите вклучувајќи ги и законите кои влијаат врз нив.

Еколошкиот мониторинг се однесува на последователни мерења во екосистемите со главна цел определување на трендови во компонентите, процесите или функциите.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, задачите на заштита на природата се усмерени особено на активно уредување и заштита на природата и животната средина, санирање на можните штети и повторно воспоставување на природната средина.

Што се однесува до изработката на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип, особено треба да се има во предвид близината на обработуваниот простор. Доколку при изработка на планот и уредувањето на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природни реткости кои може да бидат загрозувани потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на водите;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на проектот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на негативните влијанија.

Цели	Предмет	Мониторинг	СОЖС Индикатори	Извори на верификација
Население	Подобрување на квалитетот на живот, подобрување на здравјето на луѓето и зголемување на животниот стандард	-Мониторинг на медиумите во животната средина; -Следење на состојбата на здравјето на населението; -Следење на стапката на вработеност; -Следење на буџетот во Општината	-Намалена сиромаштија; -% на прираст на населението; -Намалена миграција; -Зголемување на вработеноста.	-Редовни извештаи за мониторинг од МЖСПП; -Извештаи од Министерство за здравство; -Финансиски извештаи; -Статистички извештаи; -Локална самоуправа на општина Штип
Квалитет на воздух	Подобрување на квалитетот на воздухот	-Мониторинг на емисиите од извори -Мониторинг на амбиентален воздух.	-Непроменета состојба на квалитет на амбиентен воздух во однос на измерените концентрации на амбиентен воздух мерени во претходната постојна состојба; -Број на објекти кои користат друг вид алтернативна енергија.	-Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП; -Редовни извештаи од други надлежни институции.
Површински води, подземни води и квалитет на почва	Заштита и подобрување на квалитетот на водата и почвата	-Мониторинг на отпадните води, пред нивно испуштање во реципентот; -Мониторинг на мерките дадени за намалување на влијанијата.	-Преглед на санитарни отпадни води; -Количина на отпад што се рециклира; -Количина на отпад кој се носи на депонија.	-Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП -Редовни извештаи од други надлежни институции.
Соодветно управување со отпадот	Управување со отпад Квалитет на почва	-Мониторинг врз системот за интегрално управување со отпадот.	-намален % на генериран отпад -Количини на депониран отпад -Количини на создаден отпад	-Редовни извештаи од мониторинг на МЖСПП; -Комуналното претпријатие кое управува со отпадот.
Бучава	Намалување на бучавата	-Имплементација на мерки за намалување на бучавата	-Мониторинг на спроведување на бучавата дефинирани во Елаборатите, Студиите и сл. за заштита на животната средина.	-Општина Штип
Минимизирање на појавите од несреќи и хаварии	Сите медиуми од животната средина	-Степен на имплементација на препораките за заштита од несреќи и хаварии	Намален или елиминиран ризик од хаварии и несреќи.	-Извештај за реализација на планска документација; -Локалната самоуправа.
Материјални добра			% на бесправно изградени објекти во однос на изградените.	-Општина Штип

10. Нетехничко резиме

Со самото реализирање на оваа планска задача се добиваат податоци за почвата, воздухот, водата, климатските фактори, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра и др. и се создаваат услови за изнаоѓање на причините врз основа на која се одбираат алтернативите и се предвидуваат мерки за заштита и намалување на влијанијата. Со идентификацијата на можните проблеми треба да се рационализираат трошоците и да се направи најсоодветен избор на мерките за заштита на животната средина. Резултатот од учеството на јавноста треба да се земе што е можно повеќе.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат ефектите врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените документи. Целта е можните ефекти да бидат земени во предвид во раната фаза на подготовката на документите вклучувајќи ги и промените на истите.

Извештајот на овој плански документ ги опфаќа податоците за:

- Постојната состојба на планскиот опфат;
- Потенцијалните влијанија врз населението, здравјето на луѓето, флората, фауната, почвата, воздухот, водата, климатските фактори, материјалните добра, културното наследство и др.;
- Мерките за заштита и намалување на влијанијата;
- Краток преглед за причините врз основа на кој се одвиваат алтернативите;
- Состојбата на животната средина без имплементацијата на планот;
- Планот за мониторинг на животната средина.

Развојот и просторната разместеност на индустријата, инфраструктурата т.е. комуналната супраструктура претставува значаен фактор и движечка сила за поттикнување на развојот на вкупната економија и модернизација на другите области од економскиот и општествениот живот. Ефикасното и успешно спроведување на насоките и определбите за поттикнување на развојот на овие дејности и нивно рационално разместување во просторот ги детерминираат позитивните промени и во другите сегменти на економијата: пораст на вработеноста, зголемување на бруто домашниот производ, подобрување на животниот стандард и др.

Развојот на индустријата и комуналната супраструктура по одделните општини, особено помалите, се очекува да се остварува со градба на мали, флексибилни капацитети.

Реализацијата на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип ќе оствари удел во развојот на економските активности во локалната и национална економија. Меѓутоа, појдовна поставка за просторниот и регионалниот развој е дека за просторното и урбанистичкото планирање не се доволни сознанијата за развитокот на стопанството во

земјата, туку треба да се согледаат и да се предвидат и последиците од тој развој врз неговото разместување во просторот.

Според определбите на Просторниот план, идниот развој и разместеност на производните и услужни дејности треба да базира на одржливост на економијата применувајќи ги законитостите на пазарната економија и релевантната законска регулатива од областа на заштитата на животната средина, особено превенција и спречување на негативните влијанија на производните процеси и технологии врз животната и работна средина.

Индустијата и инфраструктурните активности се водечки стопански дејности и двигател на развојот на вкупната економија и имаат значајно влијание врз квалитетот на животната средина. Во услови на усвоената развојна парадигма на одржлив развој, напорите треба да се насочат кон суштествени промени во стратегијата и политиката за развој и просторна алокација на производните капацитети засновани на принципите на еколошка заштита.

Сите активности во просторот треба да се усогласат со насоките на Просторниот план на државата, особено значителните и оние кои се однесуваат на планирањето и изградбата на:

- државните инфраструктурни системи (патишта, железници, воздушен сообраќај, телекомуникации);
- енергетските системи, енерговоди и поголеми водостопански системи;
- градежните објекти важни за Државата;
- стопанските комплекси и оние кои се однесуваат на поголеми концентрации (слободни економски зони);
- капацитетите за користење на природните ресурси.

Просторните планови на регионите и подрачјата од посебен интерес и урбанистичките планови се усогласуваат со Просторниот план на Републиката, особено во однос на следните елементи:

- намената и користењето на површините;
- мрежата на инфраструктура;
- мрежата на населби;
- заштитата на животната средина.

Поволната поставеност на опфатот, во однос на општина Штип со постојните инфраструктурни системи, овозможува одржлив развој на стопанството за вакви и слични намени што ќе бидат во интегритет со еколошки чистиот предел. Во поглед на заштита треба да се почитува се она што значи стандард кој е зацртан генерално за населбите во најблиска околина. Со валоризацијата на овој простор ќе се зголеми неговата социјална и економска оправданост.

Изработката на Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Г4 - стоваришта, складови и отпади, за дел од КП 319 КО Ново Село Штип, Општина Штип, ќе се одвива во рамките на дел од катастарската парцела КП319.

Опфатот е дефиниран со следните граници:

- Од север со КП 323/1;
- Од запад граничи со заштитен појас на електроенергетска инфраструктура;
- Од исток граничи со заштитен појас на експресен пат;
- Од југ со КП 318, (пат), КО Ново Село Штип.

Површината која ја опфаќа опишаната граница изнесува 15913.63 м².

X=7596500.27 Y=4620512.76

X=7596277.30 Y=4620530.46

X=7596264.30 Y=4620437.80

X=7596275.73 Y=4620437.26

X=7596306.86 Y=4620437.56

X=7596340.93 Y=4620445.47

X=7596374.21 Y=4620454.00

X=7596383.83 Y=4620455.24

X=7596396.73 Y=4620457.89

X=7596402.17 Y=4620458.74

X=7596407.85 Y=4620459.08

X=7596412.29 Y=4620459.17

X=7596421.26 Y=4620458.99

X=7596435.68 Y=4620457.55

X=7596443.05 Y=4620457.43

X=7596452.43 Y=4620457.80

X=7596464.08 Y=4620457.52

X=7596473.77 Y=4620456.65

X=7596482.62 Y=4620455.15

X=7596484.92 Y=4620454.41

Предметниот локалитет не е опфатен со ГУП на град Штип или со било која друга урбанистичка документација.

Површината на проектниот опфат е надвор од урбанистичка документација и токму поради тоа урбанистичко проектната документација е изработена врз основ на Услови за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Р. Македонија. За дадената локација има издадено услови за планирање на просторот со тех.бр. Y37721 од Јануари 2022 година.

Анализата на постојната состојба покажува дека на теренот опфатен со проектниот опфат има еден објект, односно изграден градежен фонд со намена складишта.

Согласно Законот за урбанистичко планирање е извршена инвентаризација и снимање на проектенот опфат и е констатирано дека во овој локалитет не постојат споменички целини и градби од културата. Во податоците и информациите кои беа побарани преку системот е- урбанизам, Управата за заштита на културно наследство се нема произнесено со одговор. Доколку при реализација на планот дојде до откривање на објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагментирани) од материјалната култура на Р. Македонија, треба да се постапи во согласност со одредбите според член 65 од Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр.

20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19).

Сообраќајниот пристап до предметната парцела е преку постоен пристапен некатегоризиран пат. Патот се наоѓа на северната страна од проектираниот опфат, поточно на КП 318, КО Ново Село Штип, Општина Штип и истата е со променлив коридор од 4 до 6м.

Согласно добиените податоци и информации од надлежната институција Исар Штип, укажано е дека на посочениот проектен опфат нема подземни инсталации.

На дадената локација постојат изведени електро енергетски објекти и тоа: 10кV надземна мрежа. До зададениот проектен опфат од западна страна минува 400кV надземен вод.

На предметниот локалитет постојат телефонски инсталации.

Со изработката на Урбанистичко проектна документација, треба да се обезбедат услови за развој. На предметниот опфат постојат изградени објекти. Општината има потреба од донесување на оваа документација со што би можела да му понуди на инвеститорот изградба објекти кои ќе бидат во функција на неговата дејност.

Поради ова целта на изработка на УП-то е формирање и дефинирање на градежна парцела, добивање на максимална површина за градба согласно законските прописи за предвидување на градба со Г4 - стоваришта, складови и отпади.

Урбанистички проект со доследна примена на актуелната законска и подзаконска регулатива, треба да предложи развој што ќе овозможи подобар степен на искористеност на градежното земјиште и можност за планирање на просторот (организација, уредување и изградба на објекти).

Согласно член 56 од Правилникот за урбанистичко планирање и дефинираниот проектен опфат во урбанистички проект, се дефинира една градежна парцела со дефинирана класа на намена на градежната парцела Г4 - стоваришта, складови и отпади.

Просторна единица на намената на земјиштето е дефинирана согласно дејностите и активностите кои се планирани да се случуваат на земјиштето, потребите на инвеститорот и согласно дозволените можности на Законот и Правилникот за урбанистичко планирање.

Согласно член 80 од Правилникот за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20), основната намена се дополнува со комплементарна намена, која служи исклучиво за функционирање на основната намена. Комплементарната намена означува дејност или активност која се врши на ист простор како дополнување, функционално комплетирање и остварување на основната намена на градбата од друга примарна дејност или активност и служи за поквалитетно одвивање на основната намена без да го менува нејзиниот карактер и во одредени случаи го овозможува остварувањето и употребата на основната намена. Како комплементарни намени се делови од градежната парцела или градбата што служат за внатрешен сообраќај и за паркирање, зеленило и одредени рекреативни намени, неопходни за комунална инфраструктура и слично.

Формирањето на границата на опфатот ќе се одвива во рамките на границата на дел од КП319, КО Ново Село Штип, Општина Штип. Опфатот е формиран од катастарска парцела во државна сопственост на која се наоѓаат објекти во приватна сопственост. Градежната парцела има димензии и форма кои соодветствуваат со намената на земјиштето и градбата и начинот на користење. Градежната линија ја означува површината за градење.

Во граница на проектниот опфат - 15913.63 м², се формираат градежни парцели со номенклатура - ГП.1. Во градежната парцела е определено површина за градба за индустриски објект - со спратност П+1 (приземје и 1 кат). Во посебните одредби определена е висинската (апсолутна) кота на одделните објекти на приземната плоча на градбата т.н. нулта плоча во однос на котата на терен.

Падот на теренот е во правец запад-исток, од кота 267,38 мнв кон кота 263,25 мнв.

Во однос на сообраќајното решение показателите ја потврдуваат добрата поставеност на локацијата во однос на сообраќајните правци и текови во Р. Македонија.

Врската до дадената градежна парцела е овозможена преку постојна пристапна сообраќајница со променлив коридор.

Надворешната сообраќајна мрежа ја сочинува постојан некатегоризиран пат.

Внатрешна сообраќајна мрежа - проектниот опфат се наоѓа на терен во благ пад.

Во дадениот опфат има три сообраќајници (пресек 2-2 и пресек 3-3) кои се во функција само на пристап до објектот.

Пешачката комуникација во градежната парцела ќе се одвива преку пешачки патеки, скали и рампи кои ќе се решат со предлог ситуација, со проектна документација.

Со проектната документација е предложено нивелманско решение со апроксимативно определени: висинска кота на колски пристап, висинска кота на заштитниот тротоар, висинска кота на приземна плоча (нулта плоча во однос на котата на терен).

Обезбедувањето на паркинг места ќе се направи во граница на градежната парцела, односно во градбата, согласно член 134 од Правилникот за стандарди за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РСМ” бр. 225/20).

Во оваа проектна документација определени се:

Комплетната сообраќајна сигнализација на уличната мрежа и паркинзите како вертикална и хоризонтална треба да се изведе согласно прописите од областа на сообраќајот.

Радиусите на кривините и техничките елементи на мрежата кон и од локалитетот потребно е да овозможуваат брзини на движење според Правилникот.

Во оваа проектна документација определени се: 39 (четериесет и девет) паркинг места за автомобили во дворното место и 9 (девет) паркинг места за товарни возила.

На дадената градежна парцела не постојат инсталации согласно дописот од ЈП Исар - Штип и не располага со инсталации во непосредна близина за евентуално приклучување на истите. Снабдувањето ќе се одвива со сопствен бунар кој е се наоѓа во опфатот на дадената пацела до идно приклучување на водоводната мрежа.

Секундарната водоснабдителна мрежа и нејзината поврзаност со примарната водоснабдителна мрежа и нејзината поставеност во границите на градежната парцела посебно ќе биде дефинирана со изработката на Основен проект. Со планското решение се планира потребата од вода за технолошкиот процес и одржување на комуналната хигиена, корисникот на просторот да ја решаваат во рамките на сопствената градежна парцела преку бунарски систем на водозафаќање со минимум 2.5 бари притисок на водата.

Во планскиот опфат и во негова близина нема инсталации на фекална канализација и затоа ќе биде потребно одводот на отпадните води за објектот да се решава индивидуално со септички јами и пречистителни станици. Доколку во близина на предметната парцела се изведе канализациона фекална мрежа која ќе биде стопанисувана од ЈП Исар - Штип, приклучокот на објектот ќе биде во согласност со сите барања на истото Јавно претпријатие.

По добивањето на известувањето од страна на надлежната институција за водоводна и канализациона инфраструктура, во случајот ЈП Исар, констатирано е дека на посочениот плански опфат не постојат подземни инсталации. Планираната канализациона инсталација од урбанистичката парцела има можност да се приклучи кон колектор К1 кој е во близина на магистралниот пат А4 (М6) од источна страна. Отпадните води од технолошкиот процес пред испуштање во реципиентот (колектор К1) потребно е да се прочистат со предтретман согласно Уредбата за класификација на водите („Сл. Весник на РМ” бр. 18/99).

Објектите и постројките кои во процесот на производство, преработка, полнење и складирање користат или применуваат опасни материи и супстанции, вклучувајќи и цефководи за транспорт на такви материи и супстанции се градат, поставуваат, работат и одржуваат во согласност со најдобро достапни техники прилагодени на научно - техничкиот развој на начин кој нема да предизвика негативно влијание врз режимот на водите.

Во урбанистичкиот проект се дадени информации за ниско-напонски водови во овој опфат и во непосредна близина на опфатот. Со овој УП се предвидува приклучување на објектот на мрежата, преку новопланиран вод до планираната трафостаница со јачина од 10(20)кV, во рамките на проектниот опфат. Сите понатамошни активности околу задоволување на потребите од приклучување на новопредвидениот објект се во надлежност на ЕВН Македонија - Скопје.

За предвидениот стопански објект, напојувањето со електрична енергија ќе се обезбеди преку среднонапонски подземен кабел, отцеп од најблискиот 10кV далекувод (метално решеткаст столб). Врз база на урбанистичките показатели и специфичното оптеретување за односниот

корисник потребно е да се изгради една трафостаница ТС 10/0,4кV, со капацитет од 720 kW. Трафостаницата да се изгради во склоп на објектот.

Во близина на дадената градежна парцела поминува енергетски објект т.е. далекувод од 400кV-но напонско ниво, сопственост на АД МЕРСО. При изведба и користење на земјиштето да се почитува одредбата согласно член 203 и член 204 од Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ” бр. 96/18).

При понатамошна употреба и користење на земјиштето да се почитува Правилник за изградба на надземни електроенергетски водови со номинален напон од 1кV до 400кV („Сл. Весник на РМ” бр. 25/19).

При изведба и користење на земјиштето да се почитува одредбата согласно член 203 и член 204 од Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ” бр. 96/18).

Телефонскиот сообраќај во наредниот период ќе доведе до пораст со изградбата на новите објекти. Со планот за развој на претпријатието и воведување на нови ИСДН линии, АДСЛ, мобилна телефонија ќе се овозможи побрза комуникација и пристап до информациите.

Телефонската мрежа за поврзување на телефонските приклучници со телефонските центри ќе се врши во подземна телефонска канализација и надземна мрежа према потребите на теренот и програмата на надлежното претпријатие за телефонски сообраќај.

За дефинирање на потребниот број на телефонски приклучници, од првостепено значење се намената на објектите. Димензионирањето на телефонската мрежа треба да се изведе према сегашните и идните потреби на корисниците.

Начинот на изведба и поврзување на телефонските приклучници, треба да биде извршено до најблиската автоматска телефонска централа, а во согласност со А.Д. Македонски Телекомуникации - Скопје.

Согласно Законот за Урбано зеленило („Сл. Весник на РМ” бр. 11/18), процентот на озеленетост на градежните парцели треба да е мин. 20%. Процентот е однос помеѓу површината на градежно земјиште наменето за зеленило и вкупната површина на градежната парцела. Во рамките на предметните градежни парцели се обезбедува дворно зеленило согласно чл. 171 од Правилник за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ” бр. 225/20). Хортикултурното решение на партерот ќе се изработи како прилог на основниот проект.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Селектирано и организирано депонирање на отпадот во депонија;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;
- Спроведување на постојните закони и прописи со кои се заштитува просторот, ресурсите и националното богатство;

- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена. Диспозицијата на високите дрвја да биде усогласена со трасите на подземните инсталации, додека изборот на видот на озеленувањето да биде во согласност со условите во работната средина, односно способноста на повеќе апсорпција на штетни гасови и кои немаат посебен третман за одржување. Согласно Законот за урбано зеленило, процентуалната застапеност на зелената површина да се дефинира со Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање зависно од локацијата, намената и големината на градежната парцела.

Бидејќи водоснабдувањето со вода ќе се врши од подземен бунар, пред изведбата на бунарот потребно е да се направат хидрогеолошки истражни и пробно експлоатациони работи со кои ќе се утврди издашноста и капацитетот на бунарот. Исто така, да се направат и испитувања со кои ќе се утврди и квалитетот на водата, односно дали физичко-хемиските и бактериолошки карактеристики на водата ќе одговараат за соодветната намена.

Во зоната на бунарот (бунарите) се забранува сервисирање на моторни возила, пасење на стока, закопување на умрени животни, складирање на отпад, испуштање на материи кои по својот состав се опасни и штетни, употреба на агрохемиски средства, изградба на септички јами, копање на канали, изведување на земјени работи и сл. При лоцирањето на бунарите да се почитува Законот за води за одредување на заштитните зони на бунарите.

Динамиката на користењето на подземните води мора да биде усогласена за долгорочна експлоатација. Не се дозволува прекумерна експлоатација на подземните води поради кое би дошло до пореметување на нивниот режим.

Канализационата мрежа е предвидена да биде приклучена на монтажна интерна пречистителна станица или водонепропусна септичка јама.

Треба да се земе во предвид и анализата на алтернативи од која се прави аспект за избор на најдобро решение за намена на локацијата заедно со нејзината економска оправданост, идеен развој, финансиски можности и заштита на животната средина.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оценка на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) („Сл. Весник на РМ“ бр. 89/22);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 74/05);
3. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
4. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
5. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 144/07);
6. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08);
7. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16, 163/16, 64/18, 168/18 и 32/20);
8. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
9. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04);
10. Закон за водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16) и („Сл. Весник на РСМ“ бр. 151/21);
11. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
12. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99 и 71/99);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
14. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15, 39/16, 63/16 и 31/20) и („Сл. Весник на РСМ“ бр. 31/20 и 216/21);
15. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ“ бр. 100/05);
16. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);

17. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ” бр. 64/93);
18. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ” бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18 и 20/19);
19. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ” бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 63/16 и 113/18) и („Сл. Весник на РСМ” бр. 151/21);
20. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ” бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14, 15/15, 129/15, 192/15, 30/16 и 27/18).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
3. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
4. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
5. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.
6. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007)
7. Директива за Стратешка оценка на животна средина (2001/42/ЕС)
8. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10,124/10, 51/11, 123/12 93/13, 187/13 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22), Градоначалникот на Општина Штип, на 25.07.2022 година, донесе:

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН Г-4 СТОВАРИШТА, СКЛАДОВИ И ОТПАДИ НА ДЕЛ ОД КП.бр. 319 КО НОВО СЕЛО ШТИП, ОПШТИНА ШТИП**, кој го донесува Советот на општина Штип потребно е да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.

2. Како органи засегнати од имплементација за изработка на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН Г-4 СТОВАРИШТА, СКЛАДОВИ И ОТПАДИ НА ДЕЛ ОД КП.бр. 319 КО НОВО СЕЛО ШТИП, ОПШТИНА ШТИП**, се определуваат следните субјекти: Локална самоуправа на општина Штип, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство, Министерство за култура, Министерство за здравство, Министерство за економија, Министерство за труд и социјална политика, Дирекција за заштита и спасување, Агенција за државни патишта, ЕВН, Македонски телекомуникации, Комуналните претпријатија, Невладини организации, претставници од стопанскиот и граѓанскиот сектор.

3. За изработка на **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН Г-4 СТОВАРИШТА, СКЛАДОВИ И ОТПАДИ НА ДЕЛ ОД КП.бр. 319 КО НОВО СЕЛО ШТИП, ОПШТИНА ШТИП**, за чија изработка е одговорна Општина Штип, а го донесува Советот на општина Штип, донесувањето на Планска програма за **УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТ ВОН ОПФАТ НА УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН Г-4 СТОВАРИШТА, СКЛАДОВИ И ОТПАДИ НА ДЕЛ ОД КП.бр. 319 КО НОВО СЕЛО ШТИП, ОПШТИНА ШТИП** ќе има влијание врз животната средина.

4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: Здравје на населението и социоекономски развој, заштита и управување со емисиите во воздух, вода, почва, заштита и унапредување на биолошка разновидност, управување со емисии од бучава, отпад, заштита и унапредување на пејзажот, заштита на културно наследство и материјални добра, управување со несреќи и хаварији.

5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Општина Штип на следната веб адреса/и: www.stip.gov.mk.

6. Против ова Одлука подносителот може да поднесе жалба до Државната Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на објавувањето на Одлуката на веб страна.

Бр.18-2476/4
Штип

Градоначалник
на Општина Штип
Иван Јорданов

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Архивски знак
Рок на чување
20 ___ год.
Потпис

✓ Архивски број 15-6206/2

Дата: 15-08-2022

ДО: Општина Штип
Ул. Васил Главинов бр. 4Б
2000 Штип
Република Северна Македонија

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА			
ОПШТИНА ШТИП			
Примено:	18-08-2022		
Организациска единица	Број	Прилог	Вредност
18-	2476/7		

ПРЕДМЕТ: Известување
Врска: Ваш бр. 18-2476/6 од 25.07.2022 година

Почитувани,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање под бр. 15-6206/1 од 11.08.2022 година поврзано со постапката за носење на планската документација Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план со намена Г4-Стоваришта, складови и отпади на дел од КП бр. 319, КО Ново Село Штип, – Општина Штип, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларот задолжително се објавуваат на веб страната на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

ПО ОВЛАСТУВАЊЕ НА МИНИСТЕР
РАКОВОДНИТЕЛ НА СЕКТОР
Nem. Kexhepi

Изработил: Бајрам Цамиќ

1

Министерство за животна средина и просторно планирање
Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor
Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moep.gov.mk

Користена литература

- Просторен план на РМ, 2004;
- Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план Г-4 Стоваришта, складови и отпади на дел од КП 319, КО Ново Село Штип, општина Штип;
- Услови за планирање на просторот;
- Директива за стратегиска оцена на животна средина (2001/42/ЕС);
- Домашни и меѓународни документи, планови, програми и стратегии;
- Достапни искуства и практики.